

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gebri Arabis Chimia

Geber

Lugduni Batavorum, 1668

Libri Secundi

[urn:nbn:de:bsz:31-95581](#)

GEBRI ARABIS

D E

Alchemia Traditionis summæ
perfectionis :

LIBER II.

*De consideratione perfectionis &
eorum quæ ad eam spectant.*

C A P. I.

PRINCIPIORUM itaque hujus mā-
gisterii discussione tradita ; re-
stat, intentum hujus nostræ artis
compleere , sermone illi conve-
niente. Est autem perfectionis ipsius con-
sideratio , consideratio perficientis medici-
næ, ut scilicet discutiatur ex qua re melius
vel propinquius eliciatur illa ad omnem
imperfecti perfectionem. Et similiter con-
sideratio artificiorum per quæ cognosca-
mus, an perfectio sit completa. His itaque
traditis , & tota erit perfectionis tradita
cognitio : secundūm nostræ artis exigē-
tiam.

De cognitione principiorum corporum.

C A P. II.

COgnoscere verò non est possibile hanc
transmutationem corporum & ipsius
argenti

S argenti vivi; nisi super mentem artificis de-
veniat vera cognitio illorum naturæ , se-
cundum suas radices. Prius igitur corpo-
rum principia secundum suas radices & eo-
rum essentias notificabimus ; quid scilicet
sint secundum omnes causas differentia-
rum : & quid boni vel mali in se conti-
neant. Dehinc verò ipsorum omnium cor-
porum naturas & essentias cum omnibus
suis causis & proprietatibus narrabimus ;
quæ videlicet sint causæ corruptionis &
perfectionis illorum cuin suis experientiis
manifestis approbantes.

E
ma-
; re-
artis
nve-
con-
dici-
elius
nem
con-
osca-
aque
dita
gen-

m.

hanc
osius
genti

*De Natura sulphuris & arse-
nici particulariter.*

C A P. III.

Ergo in primis spirituum naturam, quā
ipsorum sunt corporum principia , af-
firmamus: quæ sunt videlicet sulphur , ar-
senicum , & argentum vivum. Dicimus
igitur quoniam sulphur & arsenicum, pin-
guedo sunt terræ , ut supra à nobis narra-
tum est. Cujus experientiâ manifestâ pro-
bationem elicias per illorum facilem in-
flammationem, & facilem ejus liquefactio-
nem, per ignem. Non enim facile inflam-
matur , nisi quod oleagineum est , nec li-
quescit per calidum facile , nisi quod illius
naturæ est. Sulphur itaque & illius com-

F

par,

par, causam corruptionis habent, inflammabilem substantiam, & terream feculentiam. Causam vero perficiem habent medianam; inter hanc videlicet & illam. Et igitur causa corruptionis illorum terreitas, per hoc quod neque fusionem, neque ingressione habent, & similiter inflammabilis substantia; quia nec stat nec stare facit, & nigredinem & lividitatem ex omni genere ejus praestat. Causa igitur perfectionis in illis, est mediocris illorum substantia: quia per illius terreitatem non turbatur ab ingressione, quæ per fusionem bonam perficitur, & per illius subtilitatem combustibilem non removetur ejus impressio de facili propter fugam. Non est autem mediocris illorum substantia perfectionis causa corporum vel argent. viv. nisi figuratur: quia cum non fixa sit, licet ejus impressio non removeatur de facili; non tamen stabiliter perpetuatur. Ex his itaque elicetur, mediocrem substantiam dividere artificem necesse esse. Dividere autem putaverunt quidam impossibile esse, propter fortein illius mixtionem & unionem naturalem. Et illi quidem suis operibus manifestis adversi sunt. Nam ipsum sulphur calcinaverunt, licet non multum, quod nullam fusionem nec inflammationem aliquam dedit: sed illud per divisionem ejus necesse est evenisse, quoniam sulphur

phur in sua naturali commixtione & simplici substantia permanens , necesse est inflammari & comburi. Ergo per divisionem diversarum substantiarum in illo, relinquuntur , parte in agis in ipso inflammabilem a partibus non inflammabilibus seorsum per artificium separari. Nam si possibile est , per calcinationem ad remotionem omnium inflammabilium partium in illo pervenire; necesse est ex eorum naturalibus operibus, eos confiteri, ad oinnem partium divisionem posse perveniri. Sed quia hoc dependet ex subtilissimo artificio, cogitaverunt id fore impossibile. Patet itaque ex praemissis manifeste quod non est sulphur de veritate nostrae artis; sed forte pars ejus. Et nos iam deduximus te in cognitionem artificii : per quod ad illius divisionem possibile est deveniri. In arsenico vero, quia in radice suæ mixtionis , per actionem naturæ resolutæ sunt multæ illius partes inflammabiles ; ideo artificium ejus separationis est facilius . Sed ipsum est albedinis tinctura , sulphur vero rubedinis. In sulphuris igitur divisione magnam adhibere cautelam , necesse est.

De natura Mercurii.

C. A. P. IV.

IN Argento vivo similiter necesse est superflua resecare. Habet enim duas cor-

F 2

ruptionis

ruptionis causas à quibus in sublimando
 purgatur; unam videlicet terream immun-
 dam substantiam sine inflammatione,
 aliam superfluam fugitivam aqueitatem
 substantiam. Putaverunt attamen aliqui
 ipsum non superfluam habere terram vel
 immundiciam. Sed vanum est quod cogi-
 taverunt. Videmus enim ipsum multæ li-
 vitudinis & non puræ albedinis: & simili-
 ter per leve artificium, videmus ex illo te-
 ram nigrum & feculentam emanare; pe-
 lavationem videlicet, cuius modum jam
 narrabimus. Sed quia duplice in contingit
 per illud perfectionem elicere, scilicet me-
 dicinam ex illo creare, & ipsum coagula-
 tionem perficere, ideo necesse est, ipsum du-
 plici mundationis gradu præparare. Pro-
 pterea duæ mundationes Mercurii necessa-
 riæ sunt. Una per sublimationem ad me-
 dicinam, & hæc innuitur. Alia per lava-
 crum ad coagulationem, & illa innuetur.
 Si enim volumen medicinam ex illo crea-
 re, tunc necesse est, à feculentia suæ terre-
 tatis optime purgare per sublimationem;
 ne in projectione creet colorem lividum.
 Similiter & ipsius aqueitatem fugitivam
 delere; ne totam medicinam fugitivam in
 projectione faciat, & mediocrem illius sub-
 stantiam salvare pro medicina: de cuius
 est proprietate non aduri, & ab aduersione
 defendere; & quæ similiter non fugit, sed

circumscripsi

fixum

fixum facit. Probavi autem ex nostris sermonibus argentum vivum omne esse perfectivum. Et hoc similiter est manifestum experientiis. Nam videimus argentum vivum argento vivo magis adhaerere, & eidem magis amicari: Post illud vero auro, & post hoc argento. Ideo ex hoc relinquitur, ipsa esse suæ naturæ magis. Alia vero corpora non videamus ad illud tantam conformitatem habere: & ideo ipsa veridice inveniimus minus de sua natura participare. Quæcunque enim videamus plus ab adiustione salvare, illa consideramus plus illius naturam possidere. Ideoque relinquitur ipsum argentum vivum esse perfectivum perfectissimum & adiustionis salvativum, quod est perfectionis ultimum. Secundus vero mundationis ipsius gradus est ad ipsius coagulationem. Et est ut sufficiat illi solummodo lavatio suæ terreatis immundæ. Cujus modus hic est: Sumatur patella terrea, & in ea mittatur argentum vivum quod purgare intendis, super quod spargatur aceti fortissimi parva quantitas, vel alterius rei consimilis: quæ sufficiat ad cooperiendum illud: & ponatur ad ignem lenuum, ne serveat: & agitur continue cum digitis super fundo patellæ, ut dividatur argentum vivum in similitudinem subtilissimi pulveris albi; donec totum acetum evaporaverit, & ipsum

F 3

argen-

argentum vivum redeat in suam formam. Postea vero quod feculentum & nigrum videris ex illo emanasse, & patellae adhaerere, lava cum aqua & abjice. Et haec iterata vice multiplicata, quo usque videris colori terreatatis illius, in clarum album mixto coelestino colore perfecte mutari: quod perfectae lavationis est signum. Cum igitur pervenerit ad illud, projiciatur super ipsum medicina sua coagulationis: & coagulabitur in solifucum & lunificum, secundum quod ipsa medicina sua coagulationis preparata extiterit: & ipsius narrationem in sequentibus ponemus. Ex iam igitur dictis patet similiter, Argentum vivum non esse perfectivum in natura sua, ad quam produxit ipsum minera sua: sed illud quod ex ipso producitur per artificium nostrum, & similiter in sulphure & ejus comparri est inducere. Non ergo in his possibile est naturaliter naturam sequi, sed per nostrum artificium & ingenium perficiuntur.

De Natura Marchesite, Magnesiae

& Tutiae.

C A P . V .

DE aliis autem spiritibus similiter specialem necesse est nos facere traditionem: qui sunt Marchesita, Magnesia, &

Tutia,

Tutia, impressionem magnam in corporibus facientes. Et ideo dicamus quid sint in natura, secundum suas probationes & causas. Dicimus igitur quod Marchesita duplice habet in sua natura substantiam. Unam scilicet, argenteum vivum mortificatum & mediocriter preparatum, & ad naturam fixi approximans. Aliam vero sulphur adustibile non fixum. Ipsam ergo habere sulphureitatem comperimus manifesta experientia. Nam cum sublimatur, ex illa elevatur substantia sulphurea manifesta combustiva. Et sine sublimatione similiter perpenditur illius sulphureitas. Nam si ponatur ad ignitionem, non suscipit illam, priusquam inflammacione sulphuris inflammetur, & ardeat. Ipsam vero argenti vivi substantiam manifestatur habere sensibiliter. Nam albedinem praestat Veneri ineris argenti, quemadmodum & ipsum argentum vivum. Item videmus colorem in illius sublimatione cœlestinum praestare, & luciditatem manifestam metallicam habere videmus: Quæ certum reddunt artificem, illam has duas substancias continere in radice sua. Magnesia vero sulphur plus turbidum, & argentum vivum magis terrenum & seculentum: & ipsum sulphur similiter magis fixum, & minus inflammabile habere: per easdem probare experientias manifeste poteris, & ipsam

magis naturæ Martis approximare. Tertia vero est sumus corporum alborum; & hoc manifesta probatione perpenditur. Nam projecto fumo mixtionis Jovis & Veneris, adhærente in spondilibus fabricæ fabrorum, eandem impressionem facit cum ea, & quod sumus metallicus non reddit, nec ipsa similiter sine alicujus corporis admixtione. Ideo cum sumus ipsa sit alborum corporum, alba non citrinat corpora, sed rubea. Nam citrinitas non est aliud quam rubei & albi debita & determinata proportio. Ideoque ipsa propter sui subtilitatem magis ad profundum corporis penetrat: & ideo magis alterat quam suum corpus, & magis quiescit in examine paucō artificio, quod jam tibi narratum est. Quæcumque igitur alterantur per argentī vivi virtutem, vel sulphuris, aut horum simillium necesse est, alterari: quonia[m] hæc sola co[n]minicant & uniuntur in natura ipsis corporibus, quia ipsis sunt magis amabilia.

De Natura Solis.

C A P. VI.

Nunc vero de corporibus metallicis ampliato sermone eorum intimam narremus essentiam. Et primo de Sole, postea de Luna, ultimo vero de aliis secundum

dum quod videbitur expedire, cùn suis probationibus, quæ per experimentum habentur. Est igitur Sol creatus ex subtilissima substantia argenti vivi, & clarissima fixura & mundissima, & ex substantia pauca sulphuris mundi & puræ rubedinis, fixissimi, clari, & à natura sua mutati, tincti gentis illam. Sed quia contingit diversitas in rubidine ipsius sulphuris, necesse est & auri citrinitatem diversitatem habere similiter. Est enim quoddam magis: quoddam vero minus in citrinitate intensum. Quod ipsum enim sit ex subtilissima argenti vivi substantia manifeste perpenditur: Quia argentum vivum de facili & amicabiliter illud suscipit. Non enim argentum vivum aliud, quam suæ naturæ suscipit. Quod vero claram & mundam illam substantiam habuit, per resplendentem ejus fulgorem & radiantem manifestatur; non solum in die, verum etiam in nocte se manifestantem, alia probatione non indiget. Quod vero fixam & sine sulphureitate comburente habeat, patet per omnem operationem illius ad ignem. Nam nec minuitur, nec inflammatur. Quod vero ipsum sit sulphur tingens, patet per hoc quod admixtum argento vivo ipsum per sublimationem in colorem transformat rubeum, (quod Ustur seu Cinnabrium) & quod cùn amalgamatur cum corporibus, & sublimatur forti ignitione.

F

de

de corporibus, ita quod illorum ascendat subtilitas cum eo, citrinissimum creat colorēm. Patet igitur, quod pura sulphuris substantia, purum colore in generat: non pura, non purum. Qui vero probationis suæ citrinitatis ostensione indiget, sensum non habet: quod per visum perficitur. Subtilissima igitur argenti vivi substantia ad fixionem deducta, & puritas ejusdem, & subtilissima sulphuris materia fixa, claræ rubedinis, & non adurens, tota ipsius auri materia est essentialis. Major tamen argenti vivi quantitas in illo probatur esse. Quæcunque igitur volueris alterare, ad hujus exemplar altera: ut ipsa ad æqualitatem perducas. Et modum jam ad illud nos tibi dedimus. Et quia subtile habuit & fixas in sua creatione partes; ideo potuerunt partes ejus multum densari. Et hæc est causa magni sui ponderis. Per multam vero & temperatam à natura decoctionem, facta est ex illo paulatim resolutio, & inspissatio bona in ultima mixtione, ut cum ignitione liquefcat. Ex præcedentibus igitur patet, quod multa quantitas argenti vivi est causa perfectionis: multa vero sulphuris causa corruptionis. Item uniformitas in substantia, quæ per mixtione in fit æquale in, est causa perfectionis: Diversitas vero, corruptionis. Item induratio & inspissatio, quæ per longam & temperatam decoctio-

decoctionem perficitur, est causa perfectio-
nis: Oppositum vero corruptionis. Igitur
si ceciderit super ipsum argentum vivum
sulphur non debitæ dispositionis, necesse
est secundum diversitatem illius diversas
corruptiones adduci. Potest enim tale sul-
phur, quod super illud cadit fixum, non
adustibile esse totum, aut totum adustibile
& fugiens in natura sulphuris, aut fugiens
& non in natura sulphuris, aut partem fu-
gientis, partem vero fixi tenere; sed in par-
te naturam sulphuris tenere, in parte vero
non: aut totum mundum aut immun-
dum; aut medietas immunda vel minor
ipsius pars. Item aut multæ quantitatis,
superans in cominxto argentum vivum,
aut paucæ quantitatis superatum ab illo:
aut nec superans, nec superatum. Item aut
albium, aut rubeum, aut mediocre. Ex his
itaque omnibus diversitatibus tam sulphu-
ris quam argenti vivi, necesse fuit in natura
diversa creari corpora metallica; quorum
rationes omnes expedit nos narrare cum
proprietatibus & experientiis manifestis.

De cognitione naturæ Lunaris.

CAP. VII.

I Am ergo patet ex præcedentibus, quod
si ceciderit sulphur mundum, fixum, ru-
beum, clarum super substantiam argenti

F 6

vivi

vivi mundam, puram, fixam & claram, non superans, imo paucæ quantitatis, in multo superatum, in commixtione argenti vivi, creatur ex hoc aurum purum. Si vero fuerit sulphur mundum, fixum, album albedine pura, clarum super substantiam argenti vivi mundam, fixam, claram non superans, sed in modico superatum, creatur ex eis argentum. Diminutam tamen habet puritatem ab auri puritate, & spissitudinem grossiorem quam aurum. Cujus signum est, quod non condensantur partes ejus in tantum, quod auro componeret: nec etiam ita fixam substantiam habet, ut aurum; cuius signum est diminutio ejus per ignem: & sulphur ejus, quod non est fixum, nec incombustibile, causa est illius. Et quod sulphur in illo hujus sit dispositio-
nis, per illius paululam inflammationem probatur. Idem autem sulphur fixum & non fixum, ad aliud quidem & ad aliud relatum, esse, impossibile non est autumandum. Lunæ enim sulphureitas ad auri sulphureitatem relata, non fixa & comburens est. Ad aliorum vero corporum sulphur re-
latum, fixa, & non comburens.

De natura Martis.

C A P . V I I I .

SI vero fuerit sulphur fixum terreum argento vivo fixo, terreo in natura commixtum, & haec ambo non puræ, sed lividae albedinis fuerint: cuius superatiæ quantitas sit sulphuris magna, generatur ex his ferrum. Et quia superatio sulphuris fixi in commixtione fusionem prohibet, ideoque ex hoc relinquitur, sulphur velocius liquefactio- nis festinantiam per opus fixionis perdere, quam argentum vivum. Non fixum vero videmus citius quam argentum vivum liquefcere. Ex his vero manifestatur causa velocitatis fusionis & tarditatis in corporum unoquoque. Nam quod plus de fixo habet sulphure, tardius: quod vero plus de adurente, facilius & citius fusionem suscipit. Quod satis aperte à nobis fuit monstratum. Quod vero ipsum sulphur fixum tardiorem faciat fusionem in corporibus, manifestatur per hoc, quod ipsum nunquam, nisi calcinetur, potest figi; & cum fuerit calcinatum, nullam dat fusionem. Ergo in omnibus (inclusum) illam impedi- re debet. Quod vero nisi calcinetur, non figatur, patet experimen- to illius qui illud figit, non calcinatum: quoniam ipsum invenit semper fugere, donec in ter-

ram.

rain vertatur : cuius similitudo est calcis naturæ. Hoc autem minime in argento vivo contingit : quoniam figi potest absque hoc quod in terram vertatur, & figi similiter cum conversione illius in terram potest. Nam per festinationem ad ejus fixiones, quæ per præcipitationem sublimationis perficitur, figitur, & in terram mutatur : Per successivam vero illius iterata vice sublimationem per ignem temperatum, figitur similiter, & non in terram vertitur, imo fusionem dat metallicam & bonam. Hoc autem manifestum est, & ab illis probatuim, qui utrasque fixiones illius experti sunt, usque in illius consummationem, per festinam præcipitationem, & tardam per successivas sublimationes. Vedit enim & invenit sicut a nobis scriptum suscepit. Et illud ideo quoniam viscosam habet & densam substantiam ; cuius signum est contritio illius cum imbibitione & mixtione cum rebus aliis. Sentitur enim in illo manifeste viscositas illius per multam adhærentiam ipsius. Densam autem substantiam illud habere manifeste videt monoculus, per illius aspectum, & per ponderationem immensi sui ponderis: Auro enim præpondérat cum in natura sua est. Et est similiter fortissimæ compositionis, ut narratum est. Ex his igitur relinquitur ipsum posse figi sine illius humiditatis consumptione,

ptione, & absque hoc quod in terram converatur. Propter enim bonam partium adhaerentiam & fortitudinem suæ compositionis, si quo modo partes illius semel inspissentur per ignem, ulterius non permittit se corrumpi ; neque per ingressiōnem furiosæ flaminæ in illud, se in fumum ulterius elevari permittit : Quoniam rarefactionē sui non patitur, propter substantiæ densitatem, & carentiam adustionis ; quæ per sulphureitatem combustibilem, quam non habet, perficitur. Per hoc igitur invenimus inventione veridica duorum secretorum genus mirabile : Unum scilicet triplicem causam corruptionis uniuscujusque metallorum per ignem : quarum prima est inclusio adurentis sulphureitatis in profundo illorum substantiæ per inflammationē illius totam substantiam corporum diminuentis, & exterminantis in fumum, ultima consumptiōne, quantumcumque in illis argentum vivum bonæ fusionis extiterit. Secunda vero causa est multiplicatio flaminæ exterioris super illa & illa penetrantis, & secum in fumum resolventis, cujuscunque fixionis illa fuerint. Tertia vero causa est rarefactio ipsorum corporum per calcinationem. Tunc enim flamma ignis in ea penetrare potest, & ipsa in fumum exterminare quantumcumque perfecta extiterint. Si igitur omnes corruptionis

ptionis causæ cpnveniant, maxime corpora corrupti necesse est. Si vero non omnes, remittitur corruptionis velocitas uniuscunusque corporis, secundum remissionem illarum. Secundum genus hujus secreti est bonitas quæ per ipsum argentum vivum consideratur in corporibus. Quia argenteum vivum propter nullas causas corruptionis & exterminationis se in partes compositionis sui dividi permittit : quia aut cum tota sui substantia ex igne recedit, aut cum tota in igne permanet stans. Ideoque notatur in eo necessario perfectio-
nis causa. Laudetur igitur sublimis natu-
rarum Deus benedictus & gloriosus altissi-
mus qui creavit illud, deditque illi substan-
tiæ incremabilem & substantiæ proprie-
tates, tutandi ab adiustione metalla, quas
non contingit ex rebus ullam in natura
possidere, ut in illa possit inveniri hæc per-
fectio, per artificium aliquod, quod in illo
invenimus potentia propinqua. Ipsum e-
stum est quod ignem superat, & ab igne
non superatur ; sed in illo amicabiliter re-
quiescit, eo gaudens.

De natura Veneris sive Æris. I.

C A P. IX.

Redeuntes igitur ad propositum, dici-
mus quod si fuerit sulphur impurum,
grossum,

grossum , fixum secundum sui majorein partein , secundum vero sui minorein non fixum, rubeum, lividum, secundum totum, non superans, neque superatum, & ceciderit super argenteum vivum grossum & immundum, ex eis æs creari necesse est. Horum itaque omnium probationem adducere per data ex natura illorum contigit. Nam cum illud ad ignitionem ponitur, manifestam ex eo flammam sulphuream discernere poteris, quæ utique sulphuris non fixi est signum , & deperditio suæ quantitatis per exhalationem. Sulphur vero fixum in illa consideratur per frequenter ejus ignitionem & combustionem. Nam ex ea fit suæ fusionis retardatio & induratio suæ substancialiæ : quæ signa sunt multitudinis sui fixi sulphuris. Quod illud autem sulphur sit rubeum, lividum, immundum, commixtum argento vivo immundo & feculento, significatur per sensum. Unde alia probatione non indiget. Experimento autem elicias secretum. Vides enim omnem rem caloris actione in terram vel cinerem mutatam cuin facilitate solvi , & in aquæ naturam redigi. Hoc autem contingit propter partium subtiliationem ab igne. Res igitur magis subtilis in natura propria ad hanc terream naturam reducta magis subtiliatur. Igitur magis solvitur ita & quæ maxime , maxime. Ex his igitur

tur patet causa corruptionis & infectionis horum duorum corporum Martis scilicet & Veneris: quoniam est per sulphur multæ quantitatis fixum & non fixum paucæ: minus tamen in Venere, magis autem in Marte. Cū igitur sulphur per calorem in fixionem devenit per calorē ignis, ejus partes subtiliantur: sed pars illa quæ est in aptitudine solutionis suæ substatiæ, solvitur; cuius signum est expositio horum duorum corporum ad vaporem acetii vel alterius acutii. Nam per illud floret in superficie illorum sulphuris ipsorum aluminolitas, per calorem in illis creatum & subtiliatum. Et si posueris hæc duo corpora in liquorem ponticum, solventur de facilis per ebullitionem in illis multæ illorum partes. Et si respexeris in mineralibus horum duorum, manifestam inveneris ex eis solutam aluminositatis substantiam stillare, & in illis adhaerere: quæ aluminositas per ponticitatem & facilem solutionem in aquam probatur. Non enim ponticum & facile solubile reperitur aliud, quam alum & salia, & quod illius naturæ est. Nigredo vero in unoquoque & maxime horum duorum corporum, causatur per sulphur non fixum & inflammabile, quod in illis concluditur: multum quidem in Venere, parum vero in Marte, & ad naturam fixi approximans. Ideoque non de facilis talem impressionem de Marte removeri

moveri est possibile. Jam igitur patuit ex sulphure non fixo fusionem fieri & fusionem adjuvari: Ex fixo vero fusionem non fieri, & in omnibus fusionem impediri. Ex argento autem vivo fixo, non est necesse fusionem non fieri, nec fusionem impediri. Illud autem scit necessario verum esse, qui nullo ingeniorum fusionis sulphur potuit salvare in fusione post illius fixionem. Argentum vero vivum figi potuit per frequentem sublimationis reiterationem ad illud, ut cum eo bona fusionem suscipiat. Ex hoc itaque manifestum est corpora esse majoris perfectionis quæ plus argenti vivi sunt continentia: Quæ vero minus, minoris perfectionis. Studeas igitur fili charissime, ut in omnibus tuis operibus argentum vivum in commixtione supereret sulphur. Et si per solum argentum vivum perficere non veris, preciosissimæ perfectionis indagator eris, & ejus, quæ naturæ vincit opus. Mundare enim poteris intine; ad quod natura non potest pervenire. Probatio vero ejus, quod ea quæ majorem argenti vivi quantitatem sunt continentia, majoris sunt perfectionis, est scilicet facilis susceptio ipsius argenti vivi. Videamus enim corpora perfectionis amicabiliter argentum vivum combibere. Ex præcedentibus itaque sermonibus relinquitur necessario duplēm fore in corporibus sulphuritatem. Una in quidem

quidem in profunditate argenti vivi con-
clusam, in principio suæ creationis: Alter-
ram vero supervenientem ex accidenti,
quarum altera cum labore tollitur: Alter-
ram vero innatam, nullo artificiorum in-
genio quod per ignem perficitur, possibile
est tolli: ad quod possit nostra operatio
congrue ac utiliter pervenire, cum jam se-
cum in radice creationis unita est. Et hoc
experientia probatur quod sulphureita-
tem adustibilem videmus per ignem deleri,
sulphureitatem vero fixam minime. Si igi-
tur dixerimus corpora calcinatione & re-
ductione mundari & figi posse, intelligas
utique à terrea seculentia, quæ non cum
illis in radice suæ naturæ seu profundo u-
nita est: Quoniam unita mundare per ignis
ingenium non est possibile, nisi illis adve-
niat argenti vivi medicina, occultans &
contemperans illam; aut illam de com-
mixto separans. Separatio autem terreæ
substantiæ de commixto in radice natu-
ræ metallo unitæ fit; aut per elevatio-
neum cum rebus substantiam argenti vi-
vi elevantibus, & sulphur terreum dimi-
tentibus propter convenientiam cum eis,
ut est tutia, & marchesita; quoniam sumi-
sunt, quorum major pars argenti vivi est
quantitas, quam sulphuris. Et hujus ex-
perientiam videre poteris; quoniam si for-
ti & subita fusione tales spiritus conjunxe-

ris

ris cum corporibus, spiritus secum adduc-
tent corpora in fuga sua: ideoque cum eis
elevare poteris: aut cum lavatione per ar-
genti vivi commixtionem quam narravi-
mus. Argentum enim vivum tenet id quod
sua naturæ est, alterum vero respuit.

De natura Iovis seu Stanni.

C A P. X.

Hac igitur investigatione proposita
nostrum intentum prosequentes, dici-
mus: quod si sulphur fuerit in radice com-
mixtionis, fixione pauca participans, al-
bum albedine non pura, non superans sed
superatum, & ceciderit super argentum vi-
vum impurum secundum partem fixum,
secundum vero partem maiorem non
fixum, album, albedine impura, sequetur
ex eis stannum. Et horum probationem
per præparationem invenies. Quoniam si
ipsum stannum calcinaveris, senties ex illo
sulphureum foetorem: quod signum est
sulphuris non fixi in eo; & quia flammam
non emittit sulphuream, ne putas illud
ideo fixum. Quoniam non propter fixio-
nen, sed propter magnam quantitatem ar-
genti vivi ipsum superans, in commixtio-
ne salvantis à combustionē flammam non
dat. Probatur itaque duplex in stanno ful-
phureitas,

phureitas, item duplex argenti vivi substantia. Una quidem sulphureitas quæ combustibilis est: quia cum calcinatur, fetet ut sulphur, per primam probatur experientiam: Altera vero probatur per continuationem illius in calce sua ad ignem, quæ est magis fixa. Quare hæc similiter non fetet sicut alia. Probatur vero duplex argenti vivi substantia in illo: quarum prima ad fixionem approximat, quæ stridet: altera fixa, quæ non stridet. Et hoc per experientiam est: quoniam ante illius calcinationem stridet; post vero triplicein ipsius calcinationem non stridet. Quod est; quia ejus argenti vivi fugitiva substantia stridorem faciens, evolavit ab eo. Quod vero argenti vivi substantia sit causa stridorem faciens, probatur per lavationem plumbi cum argento vivo. Quoniam si cum argento vivo plumbum lavetur, & post lavacrum ejus illud fuderis cum igne non superante suæ fusionis ignem, remanebit cum eo argenti vivi pars; quæ plumbo stridorem adducit, & illud in stannum convertet. E contra vero per mutationem stanni in plumbum illud considerare potes. Nam per multiplicem calcinationis reiterationem ad illud, & ignis illi magis convenientis ad reductionem ejus, administrationem, in plumbum convertitur. Maxime vero cum per subtractionem suæ scoriarum cun magno calci-

calcinatur igne. Et de haruin substantiarum diversitatibus certificari poteris per ingenia conservationis illarum in instrumentis propriis, & ignis modo eas dividentis; ad quem nos pervenimus cum instantia laboris. Et vidiinus cum certificatione, nos verum per illud aestimasse. Quid igitur sit quod post remotionem duorum, non fixorun ex Jove, scilicet sulphuris & argenti vivi, remansit, te certum reddere nos expedit; ut complete cognoscas ipsius Jovis compositionem. Est igitur illud lividum, ponderosum, ut plumbum: majori tamen albedine plumbio participans. Est igitur plumbum purissimum, & est in ipso aequalitas componentium, argenti vivi scilicet & sulphuris. Non autem aequalitas quantitatis: quoniam in commixtione vincit argentum vivum; cuius signum est, facilitas ingressonis in illud argenti vivi in natura sua. Igitur si non major argenti vivi in illo esset quantitas, non adhæreret illi in natura sua sumpnum de facili. Ideoque non adhæreret Marti, nisi subtilissimo ingenio, nec Veneri propter paucitatem argenti vivi in illis, in commixtione sua. Ex hoc igitur patet, quia difficillime Marti adhæreret: Veneri vero facilius, propter inajorem copiam argenti vivi in ea: cuius signum est fusio illius facilis. Martis vero difficillima. Fixio vero harum durarum substantiarum ad firmam

mā approximāt fixionein: nō autē fixa est propterea perpetuo. Et hujus est probatio, ipsius corporis calcinatio , & post calcinationem ad fortissimum ignem expositio. Nam per eum non fieret divisio : sed tota ascenderet substantia, purificata tamen magis. Videimus ergo substantiam sulphuris in stanno adurētem, facilius separari quam in plumbo. Et hujus experimentum vides per facilem Jovis indurationem , calcinationem & ineliorationem sui fulgoris. Ideoque consideravimus hæc corrupentia in radice sua non fuisse : sed ei postea advenisse. Et quia in prima commixtio- nis radice non fuerunt illi multum conjuncta , ideo facile possunt separari : ideoque alteraciones in eo sunt velociores operis: mundificatio videlicet, induratio , & illius fixio. Et harum causas, per ea quæ jam à nobis tradita sunt , manifeste considerare potes. Et quia post has operationes, calcinationem scilicet & reductionem, consideravimus in fumo suo per magnam violentiam ignis elevato expressione, & vidimus illum ad citrinitatem pertingere , cum hoc sit de proprietate sulphuris fixi , aestimavimus aestimatione vera , in qua fuimus certifica- ti , sulphuris fixi naturam secum multam continere. Qui igitur voluerint in hac no- stra scientia videre veritatem , investiga- tionem horum omnium perstudeant cum se- dalitate

dulitate operis , donec per eam principia
iporum corporum & proprietatem spiri-
tuum inveniant, inventione certa non con-
jecturali, quam tradimus in hoc nostro vo-
lumine sufficenter ad artis exigentiam.

De natura Saturni.

C A P . X I .

R ESTAT nos igitur de Saturno descri-
ptionem ponere : & dicimus , quod
non diversificatur illius essentia & natura
à Jove, nisi quia immundiorum habet sub-
stantiam à diabibus substantiis grossioribus
commixtam , sulphure scilicet & argento
vivo. Et quia sulphur in illo comburens,
est suæ argenti vivi substantiæ magis ad-
hæsivum quam in Jove, & quod plus habet
de substantia sulphuris fixi in sua com-
mixtione quam Jupiter. Horum autem ra-
tiones per experientias manifestas adduce-
mus. Quod igitur ipsum sit majoris ter-
reitatis & feculentia quam Jupiter, mani-
festatur per visum , & per lavationem ejus
cum argento vivo : in hoc , quod plus per
lavacrum emanat feculentia terrestris ab
eo quam à Jove. Item quia primum gra-
dum calcinationis suscipit facilius quam
Jupiter ; quod est signum multæ terreitatis
in eo. Nam corpora pluris terreitatis, faci-
lioris invenimus calcinationis , & terreita-

G tis

tis paucæ , difficilioris calcinationis. Et
hujus est probatio, difficillima Solis calci-
natio completa. Et quia non rectificatur
emendaturve ejus foeditas per calcinatio-
nis & reductionis reiterationem sicut in
Jove : quod est signum majoris foeditatis
in principiis ejus ex natura sua quam Jo-
vis. Quod vero sulphuris quantitas com-
buſtibilis magis sit argenti vivi substantiæ
adhæſiva in eo quam in Jove , significatur
per hoc , quod non separatur de eo in fu-
minum quantitas notanda , quin sit citrini
coloris multæ citrinitatis ; cuius signum si-
militer est , quod in fundo inferiori ex eo re-
mansit ; quod signum utiq; est quod in pro-
fundo suæ substantiæ in radice creationis
multum unitū est. Necessario igitur unius
trium horum esse signum relinquitur ; aut
nullius quantitatis sulphuris combustibilis
in eo , aut paucissimæ , aut multum conjun-
ctæ cum sulphure fixo in radice suæ com-
mixtionis. Sed certificati sumus per illius
odorem , ipsum alicujus esse quantitatis &
non paucæ ; imo multæ : quia non reno-
vetur ab eo odor sulphureitatis in brevi
tempore. Ideo consideravimus considera-
tione vera , qua certi sumus , sulphur illius
comburens sulphuri non comburenti & ad
naturam fixi approximanti cum sui argen-
ti vivi substantia uniformiter esse commi-
xtum & unitum. Ideo cum scandit fumus
eius,

ejus, necessario cum sulphure non comburente scandit : de cuius proprietate est cunctitatem creare. Quod vero major quantitas sulphuris non adurentis sit in ipso quam in Jove, à nobis adductum est cum veritate : per hoc quod videimus totum colorum ipsius in citrinum mutari, Jovis vero in album in calcibus suis præparatis. Et ideo in hoc nobis aperta est via investigationis hujus operis per quod in calcinatione mutatur Jupiter facilius in durum quam Saturnus : non autem in tardatione liquefactionis velocius mutatur Jupiter quam Saturnus. Et illud ideo, quoniam causam duricie plus Saturnus quam Jupiter possidet. Causa vero velocis liquefactionis est duplex ; argentum vivum scilicet, & sulphur non fixum : quorum alterum ad fusionis perfectionem sufficit in unoquoque gradu cum ignitione certa, & etiam sine ignitione, scilicet argentum vivum. Quia igitur in Jove est multa argenti vivi quantitas non bene fixi, remanet in illo multa liquefactionis velocitas, & non removetur ab illo faciliter. Causa vero molliciei similiter est duplex ; argentum scilicet vivum non fixum, & sulphur combustibile. Quia igitur removetur sulphuris superfuitas combustiva ex Jove facilius quam ex Saturno, ideo ex eo altera causam molliciei remota, necesse est illud in-

durari celerius. Saturnus verò utrasque molliciei causas fortiter habet conjunctas, ideoque non facilè induratur. Est tamen diversitas in mollicie per argentum vivum, & mollicie per sulphur combustibile. Quoniam mollicies causata per sulphur combustibile est frangibilis vel cessiva: mollicies verò per argentum vivum non fixum causata, extensiva est. Et hoc necessario probatur per hoc quod videamus corpora inultæ quantitatis argenti vivi, multæ extensionis esse: corpora verò pauci, paucæ. Quare Jupiter facilius & subtilius extenditur quam Saturnus: Saturnus facilius quam Venus: Venus quam Mars: Luna subtilius quam Jupiter: Sol verò quam Luna subtilius. Patet igitur quod causa induratio-
nis est argentum vivum fixum, & sulphur fixum. Causa verò molliciei est oppositum. Causa verò fusionis est duplex; scilicet sulphur non fixum & argentum vivum cujuscunque generis. Sed sulphur non fixum necessario est causa fusionis sine ignitione. Et manifestè vides hujus rei experientiam per projectionem arsenici super corpora difficilis fusionis. Facit enim ea facilis fusionis, & sine ignitione. Causa verò fusionis facilis est similiter argentum vivum non fixum. Causa verò fusionis cum ignitione est argentum vivum fixum. Sed causa impedimenti fusionis cujuscun-
que

que est sulphur fixum. Per hoc itaq; maximum poteris elicere secretum : Quoniam cum plurimæ argenti vivi quantitatis corpora maximè sint perfectionis inventa ; pluris igitur quantitatis argenti vivi corpora à perfectione diminuta, magis perfectioni approximare necesse est. Itaque & multæ sulphureitatis corpora , plurimæ corruptionis esse contingit. Quamobrem igitur ex jam dictis patet Jove in maxime perfecto approximare ; cum perfectionis, scilicet argenti vivi plus participet. Saturnum vero minus : minus vero adhuc Venerem : minimè vero Martem , quantum ex causa perfectionis dependet. Alter autem cum medicina perficiente , & defecatum supplente, & ad profundum corporis attenuante, & fuscedinem & turpitudinem illorum palliante & temperante , & fulgorum adducente , se corpora imperfecta habere contingit. Ex hac enim maximè perfectibilis Venus exitit : minus vero Mars : adhuc minus Jupiter : minimè vero Saturnus. Ex his igitur repertum est laboris investigatione veridica, ex corporum diversitate diversas inveniri cum præparatione medicinas. Alia enim medicina eget durum ignibile : alia vero molle & non ignibile corpus. Hoc quidem mollificante & ad profundum attenuante : illud vero induante , & ad profundum inspissante , &

fusionem cum ignitione adducente. Ex his igitur nos expedit ad medicinas transire, cum manifestis experientiis diversarum ponentibus nobis medicinarum causas inventionis; & quid diminutum relinquant; & quid ad complementum ducant.

De Medicinis in genere.

C A P . X I I .

Probavimus igitur ex meis sermonibus spiritus corporibus magis assimilari & inniri, per hoc quod videimus eos magis corporibus amicabilia quam aliqua alia in natura. Per hoc enim adductum est nobis inventione veridica hos spiritus esse corporum alterationis medicinam veram. Ideoque omni quo potuimus ingeniorum modo, nos ipsos exercuimus; ut per illos imperfectorum unumquodque corporum mutatione firma & vera, in perfectum lunare & solare transformemus corpus. Quamobrem ex iam dictis spiritibus medicinam diversam ex diversa alterandorum intentione, creari necesse accidit. Cum sint igitur duplicis generis alterabilia; scilicet argentum vivum perfectione coagulabile, & a perfectione diminuta corpora, & haec quidem multiplicia. Alia quidem durignibilia: alia vero mollia non ignibilia. Dura quidem ignibilia, ut Mars & Venus: mollia

mollia vero ut Jupiter & Saturnus: Necesse est igitur & medicinam similiter perficiente similiiter multiplicem esse. Alia etenim eget argentum vivum medicina, illud coagulante & perficiente: Alia vero corpora transformanda. Item aliâ egent durâ ignibilia, ut Venus & Mars: alia vero mollia non ignibilia, ut Saturnus & Jupiter. Hæc itaque utraque utriusque generis cum ad se invicem differant in natura, similiter diversa egere medicinâ, necessariò accidit. Vnius etenim generis Mars & Venus duriciei est: in speciali tamen quadam proprietate differunt. Est enim hic non fusibilis: illa vero sic fusibilis. Item hic quidem ex toto lividus & imminundus: illa vero non. Item hic quidem albedine fusca: illa vero rubedine impura, & quidem viriditate participat: quæ omnia in medicina diversitatem ponunt. Ideoque alia quidem Mars, alia vero Venus medicinâ perficitur: Et hic quidem ex toto imminundus est, illa vero non: Et hic quidem quadam albedine fusca: illa vero rubedine & viriditate participat, quæ in medicina diversitatis necessitatē imponunt consimiliter. Alterius autem generis, inolliciei corpora sunt, scilicet Jupiter & Saturnus: cum hæc similiter differant, diversa medicinâ similiiter egere necesse est. Est enim hic quidem mundus, scilicet Jupiter: ille vero

non. At verò & hæc quidem mutabilia omnia, nunc lunaria, nunc solaria efficiuntur corpora. Ideoque necesse est uniuscujusque duplicein medicinam fore. Unam quidem rubeam in citrinum mutantem scilicet in verum solare corpus. Alteram verò albam, in album lunare corpus mutantem similiter. Cum ex quatuor igitur imperfectionum corporum unicuique duplex medicina adinveniatur, solaris videlicet & lunaris, octo in summa erunt medicinæ omnes, corpora perficientes. Perficitur & similiter argentum vivum in solare & lunare: ideoque & medicinæ alterantis illud duplicein differentiam habere contingit. Decem igitur erunt omnes medicinæ quas invenimus cum instantia laboris, ad cuiuslibet imperfecti alterationem completam. Verum itaque cum diuturni laboris instantia, & magnæ indagationis industriæ exercitati sumus: & excusari volumus ab inventionis labore harum decem medicinarum secundi ordinis per beneficium unius medicinæ. Et invenimus inventione longa, nec non & laboriosa, maximè multorum sumptuum interpositione, & cum experientia veridica medicinam unam, qua quidem durum mollescit, & molle indurat corpus, & fugitivum figitur, & illustratur omne foedum splendore inenarrabili, etiam eo qui supra naturam consistit. Ideo que

que omnium harum medicinarum expedit singulo sermone adducere narrationem & seriein suarum compositionum cum causis suis & manifestis probationum experientiis. Primum igitur medicinarum decem seriein narrare; & dehinc quidein corporum omnium: Deinde vero argenti vivi: dehinc vero & ultimò ad perficientis magisterii medicinam transeundum. Cum tamen in casu præparatione indigeant imperfecta, ideo ne propter artis insufficientiam seu detractionis ipsius mordeamus ab invidis, afferamus imprimis narrationem de imperfectorum corporum præparationibus, omnium earum inventionis causas ponentes: quibus præparationibus ex nostro artificio efficiantur congrua, & perfectio- nis albedinis & rubedinis in unoquoque gradu medicinam possunt suscipere & ab eadem perfici. Dehinc vero addenda medicinarum omnium narratio sufficiens & congrua.

Est supplementum Capitis antegress.

Unicuique imperfectorum corporum suam medicinam esse adhibeniam.

C A P. X I I I.

EX iam ergo à nobis narratis sermonibus apparet quid superfluum, quidvè diminutum natura ex suis operibus in cor-

poribus metallorum relinquat in unoquoque eorum, quæ imperfecta sunt corpora, secundum sufficientem partem: Secundum verò complementum quæ in superioribus omisimus hic complebimus sufficiente sermone. Cum igitur duplicis generis imperfectionis corpora contingat mutabilia sole: molia scilicet & non ignibilia, ut Saturnus & Jupiter. Alia verò dura & non fusibilia, aut cum ignitione fusibilia ut Mars & Venus. Necessario nos natura informando edocuit ex illorum diversitate, diversas præparations secundum exigentiam illorum administrare. Sunt itaque unius generis transformanda imperfectio-
nis corpora duo; plumbum scilicet nigrum quod in arte μελανη id est nigrum vel Saturnus dicitur: & plumbum album stridens quod λευκηνη, album, & Jupiter in hac arte vocatur, quæ à se invicem sunt diversa in sui occulti profundo ex radice suæ naturæ in-
nata & in manifesto similiter: quoniam Saturnus fuscus, lividus, ponderosus, niger, sine stridore totaliter mutus. Jupiter autem albus, lividus parum, multum stridens & modicum sonum tinnitus adducens. Differentiam autem in profundo illorum cum manifestis experientiis & causis propriis tibi supra narravimus. Ex quibus magis præparationis ordinem colligere bonæ mentis artificem contingit. Primo igitur secun-

secundum ordinem corporum præparatio-
nei narremus. Postea vero & ipsius ar-
genti vivi coagulabilis. Sed & primo unius
generis molliciei scilicet : post hoc vero &
alterius. Primi quidem generis corporum
ponatur Saturni præparatio & Jovis :
Postea vero & aliorum secundum suum or-
dinem determinatum : quia in præparatio-
ne corporum nihil superfluum ex profun-
do ipsius renowendum : sed ex manifesto
potius.

*Imperfectorum metallorum defectum
medicina suppleri, Superfluum vero præ-
paratione tolli oportere.*

C A P . X I V .

Saturni vero præparatio multiplex adhi-
betur essentiæ, & Jovis similiter per ip-
sum multiplicem gradum perfectionis
approximationis vel elongationis gra-
dum. Cum sit igitur aliud ex corrumpen-
tibus quidem illorum profundo adveniens
ex naturæ radice innata, sulphureita-
tis scilicet terreitas, atque argenti vivi im-
putitas, in illorum creationis principiis
essentialeliter commixta : Aliud vero super-
veniens, post primam ilorum mixtionem,
corruptionem adducens, & sunt res primi
generis, sulphureitas comburens, & illius
impunitas, argenti vivi substantia foeda &

G 6   immuni-

immunda : quæ ommia sunt Saturni & Jovis substantiam corruptientia. Sed horum quidem alterum impossibile est removere per medicinam aliquam primi ordinis aliquujus industriae, vel per aliquod artificium quod igne perficitur. Alterum vero parvo adminiculo removeri contingit. Hoc quidem removendum esse impossibile advenit, propter hoc quod in principiis naturæ propriæ hujus generis corporum in veram essentiam commixtæ fuerunt , & vera essentia facta sunt. Ideoque cum non sit possibile veram rei cuiusque in natura removere essentiam re permanente, non fuit possibile ab eis hæc corruptientia delere. Quamobrem putaverunt quidam Philosophorum per hoc ad artem non posse perveniri. Sed nos quidem & nostro tempore hanc inquirentes scientiam , pervenimus ad hoc idem: quod & similiter nullo ingeniorum præparationis modo , potuimus ignobilia corpora illustrare cum complemendo sui fulgoris lucidi, quin continget illa ex toto corrupti, infici, & penitus de-nigrari potius. Quapropter & nos similiter in stupore in adducti multi temporis spacio sub desperationis umbraculo delatuimus. Redeuntes igitur ad cor nostrum, & nos ipsos totu[m] quentes imminens cogitationum meditationis afflictionibus ; respeximus à perfectione corpora diminuta, in profun-

profundo suæ naturæ fœda existere: & nihil ex eis fulgidum inveniri, cum in eis secundum naturam non sit. Non enim inventur in re quod in illa non est. Cum igitur nihil perfecti in illis inveniatur; necessario & in eisdem nihil superfluum inveniri relinquitur in diversarum substantiarum separatione in illis, & in profundo suæ naturæ. Ideoque per hoc invenimus aliquid diminutum in illis fuisse, quod compleri necessariò accidit, per medicinam sibi convenientem, & diminutum in illis completem. Est igitur diminutum in illis, paucitas argenti vivi, & non recta spissatio ejusdem. Igitur complementum erit illis argenti vivi multiplicatio, & spissatio bona, & fixio permanens. Hoc autem per medicinam ex illo creatam perficitur. Hæc enim cum ex argento vivo fuerit in esse deducta, per illius beneficium, luciditate splendoris, illorum fuscedinem palliando celat, & tegit, & splendorē adducit, & in fulgorem convertit. Cum enim argentum vivum in medicina præparatum per nostrum artificium sit mundatum, & in substantiam purissimam & fulgidissimam redactum; projectum super diminuta à perfectione corpora, illustrabit & sua fixione perficiet, suaque puritate convertet & firmabit perfectione completa. Hanc vero medicinam infra complete narrabimus ser-

mone

mone ei conveniente. Relinquitur itaque ex præjacentibus necessariò duplēm fore perfectionis inventionem necessariā. Unam quidem per medicinam quæ de commixto substantiam foedam separat : alteram verò per medicinam , quæ illam sui fulgoris splendore palliando tegat , & illustrando perficiat. Cum nihil igitur superfluum, sed potius diminutum in profundo corporum imperfectiorum contingat reperiri : si quid post primam mixtionem tamen superflui removeri expedit , necesse est id quod in manifesto suæ naturæ supervenit , tolli. Quod removeri diversis cū præparationibus ; quas in hac oratione nos expedit enarrare , necessario continget. Primum quidem in eadem oratione Jovis & Saturni : Ultimò vero & aliorum , secundum ordinem.

De præparatione Saturni & Iovis.

C A P . X V .

PRÆPARANTUR igitur Saturnus & Jupiter præparationibus multiplicibus secundum majoris perfectioni approximationis necessitatem. Et hoc duobus modis ; communī scilicet & speciali præparationis modo. Communis quidem est per gradus approximationis ad perfectionem multiplices. Est enim unus gradus approximationis fulgor & substantia munda. Alter vero

vero durities cum suæ fusionis ignitione.
Tertio vero fixio per remotionem fugitivæ
substantiæ. Mundificantur igitur & fulgi-
da fiunt tripliciter; aut per res mundifican-
tes ; aut per calcinationis modum & reduc-
tionis ; aut per solutionem. Per res igi-
tur depurantes mundantur dupliciter ; aut
in calcem redacta; aut in natura corporum.
In calcem vero redacta purificantur per
hunc modum ; aut per sales , aut per alu-
mina , aut per vitrum. Et est, ut cum cor-
pus (scilicet Jupiter & Saturnus) calcina-
tum extiterit ; tunc infundatur super eo-
rum calcem , aluminum aut salium aqua :
aut commisceatur cum ea vitrum tritum &
reducatur in corpus. Hoc igitur totiens su-
per hæc corpora alternata vice reiteretur,
quousque imunda complete se ostendant.
Nam cum sales , & alumina & vitrum fun-
dantur fusione alia quam corpora : ideo ab
illis separantur & secum terream substanciam
educunt , relicta sola corporum puri-
tate. In natura vero corporum similiter, &
per eundem depurantur modum. Et est, ut
limentur subtilissime hæc duo corpora.
Post hoc vero cum eisdem administrentur
aluminibus, salibus , & vitro videlicet , &
postea in corporis reducantur : & sic alterna-
ta vice reiteretur , quousque mundiora ap-
pareant. Mundantur & per argenti vivi la-
vacum, modum cuius attulimus. Mundif-
fiantur

ficantur & hæc similiter utriusque generis corpora per reiterationis vicem calcinatio-
nis ad illa : & reductionis similiter cum sufficiencia sui ignis , quo usque in mundiora
appareant. Per hanc methodū mundantur
à perfectione hæc diminuta corpora dupli-
ci corrupte substantiā : hac quidem
inflammabili & fugitiva calcinatione :
illa vero terrea seculentia. Et illud ideo,
quoniam ignis omnem fugitivam substan-
tiā elevat & consumit. Et idem ignis
similiter in reductionis modo omnem
substantiam tetricā dividit cum proportione
sua. Et hanc proportionem in aliō nostro
volumine , quod de inquisitione artis inti-
tulatur conscripsimus , quod secundum or-
dinem inmediatè hunc præcedit librum.
In illo enim quæcunque investigavimus ,
secundum nostræ mentis rationem scripsi-
mus. Hic verò quod vidimus & propriis
manibus tetiginus complete secundum
scientiæ ordinem determinavimus. Mun-
dificantur & hæc utique similiter per solu-
tionem suæ substantiæ : cuius in modum iam
diximus , & per reductionem similiter ejus
quod ex eis dissolutum extiterit. Invenitus
enim illud mundius & perfectius quam
alio quoquam præparationis genere hoc
eodem præparationis modo. Et huic modo
non coequalatur modus , nisi qui per subli-
mationem perficitur , & ideo huic æqui-
pollet.

pollet. Est & similiter præparatio in illis induratio suæ mollis subtilitiae, cum ignitione suæ fusionis. Et est ut ingeniemur in illis permiscere & unire argenti vivi substancialam fixam in profundo illorum ; aut sulphuris fixi, aut sui cōparis corporis fixi, aut alterius rei duræ, & non fusibilis ; sicut est calx, marchesita, & tutia. Hæc etenim cum illis unijuntur & amicatur, & illa indurant, quousq; non fundantur antequam igniantur. Item per medicinam perficiemus hoc idem completur similiter, cujus compositionem tibi in sequentibus aperte demonstrabimus. Et est similiter alius præparationis modus illorum duorum corporum, per remotionem suæ fugitivæ substancialæ : & hic quidē perficitur per conservationem illorum post primum illum calcinationis gradum in igne illis proportionali. Et quia ordo in modis præparationis contingit necessario ; ideo ponamus ordinem completuū ex illis. Primo igitur mundetur ex eis omnis substantia fugitiva & adustiva corruptens. Dehinc vero terrea superfluitas deleatur. Post hoc solvantur & reducantur : aut per lavacrum seu cōmixtionem argenti vivi laventur complete. Et hīc ordo utilis & necessarius est. Specialis attamen horum corporum præparatio, primum quidem Jovis est multiplex. Una quidem per calcinationem, & per hanc

hanc induratur ejus substantia magis, quod Saturno non evenit. Et jam per alumina similiter, ut supra narravimus. Hęc enim proprie Jovem indurant. Altera verò per conservationem ejus in igne suae calcinationis. Per hanc enim stridorem amittit & corporum similiter fractionem ; quod Saturno similiter non contingit ; quia stridorem non habet, nec corpora frangit : Et per calcinationis & reductionis reiterationem ; similiter ab acuitate salis & aluminum stridorem amittit. Saturni vero secundario est præparatio specialis ; scilicet per calcinationem & salis acuitatem. Per hanc enim induratur & dealbatur. Induratur & similiter per Marchesitam & Tutiam. Modos verò omnes præparationum determinavimus completius in libro, qui de perfectio- nis inventione intitulatur, cap. 13 quoniam in hoc abbreviavimus suimmas illa- cum.

De præparatione Veneris.

C A P. XVI.

Mitantes igitur præmissorum ordinem, duorum corporum præparationes narre- mus. Primo igitur Veneris : Deinde verò Martis : Est igitur Veneris in multiplex præparationis modus: alius quidein per eleva- tionem : alius verò sine elevatione perfici- tur.

tur. Per elevationem verò est modus, scilicet ut accipiatur Tutia cuin qua Venus magis convenit, & cuin ea per ingenia uniatitur. Deinde verò in suo sublimationis vase ponatur ad sublimandum: & per excellentissimum graduin ignis, ejus elevetur pars subtilior; quæ fulgidissimi splendoris inventa est. Vel cuin sulphure miscetur per minima & postea elevetur per modum suum elevationis jam dictum. Sine sublimatione vero præparatur, aut per res mundificationem facientes; aut in calce sua; aut in corpore velut tutia, sales, & alumina; aut per argenti vivi lavacrum, cuius modum attulimus; aut per calcinations & reductiones, ut in aliis narratum est; aut per solutiones & reducções ejus quod solutum est, ad naturam corporis; aut per argenti vivi lavacrum mundiscatur, sicut & corpora reliqua à perfectione diminuta.

De præparatione Martis.

C A P. X V I I.

Martis verò præparatio est similitudinplex. Quædam enim per sublimationem: quædam verò sine sublimatione completur. Quæ verò per sublimationem, sit cum arsenico: cuius modulus hic est. Ingeniemur quam profundius possumus eidein

eidem arsenicū non fixū unire , ut fusionē cum eo liquefacat. Postea vero sublimetur in vase propriæ sublimationis : Et hæc præparatio melior & perfectior inter cæteras reperitur. Est & alia præparatio ipsius Martis per Arsenicū sublimatum ab eo multotiens ; quo usque maneat quantitas aliqua ipsius arsenici. Hoc enim si reductum fuerit , emanabit album , fusibile , mundum , præparatum. Est & similiter modus tertius præparationis ejusdem , per fusionem illius cum plumbo & tutia , ab his enim fluit mundum & album. Sed quoniam ne minus sufficienter dixisse videamur , cum nos determinaturos esse promisimus de durorum corporum ingeniosa mollificatione , atque mollium induratio ne per calcinationis modum ; ideo illam non omittamus : sed mollium quidem primo , duroruim vero postea. Et est scilicet ut solvatur argentum vivum præcipitatum ; & solvatur corpus calcinatum , de cuius intentione sit inducari. Et hæc ambæ solutiones misceantur , & ex his alternata vice calcinatum corpus misceatur terendo & imbibendo , & calcinando , & reducendo ; quo usque durum fiat cum ignitione fusibile. Hoc idem & cum calce & tutia , & marchesita calcinatis , solutis & imbibitis perfici completemè contingit. Et quanto quidem hæc mundiora , tanto & perfectius mutant.

mutant. Mollificantur & similiter dura corpora cum ingenio consimili. Et est sci-licet ut cum arsenico totiens conjugantur & sublimentur: & post arsenici sublimatio-ne assentur cum proportione sui ignis. Cujus modum narravimus in libro forna-cum. Et ultimo reducantur cum expressio-ne sui ignis in oratione sua dicti; quo usque in fusione mollescant secundum exi-gentiam duricie corporis. Et haec quidem alteraciones omnes sunt primi ordinis; sine quibus non perficitur magisterium.

De mundificatione Argenti vivi.

C A P. XVIII.

Igitur ex præmissis necesse est argenti vivi mundificationem complete narrare. Dicimus igitur quoniam argentum vivum mundatur dupliciter; aut per sublimatio-nem, cuius attelimus modum; aut per la-vacrum, cuius modus hic est: Fundatur argen-tum vivum in patella vitrea vel lapi-dea, & super ipsum acetum quantitas super-spargatur, quod sufficiat ad illud coope-riendum. Dehinc vero super lentum ignem ponatur, & calefieri permittatur in tantum ut digitis tractari permittat. Deinde vero digitis agitetur quo usque in partes min-u-tissimas dividatur, in pulveris similitudi-nem; tam diu agitetur quo usque acetum to-tum

tum quod in illo infusum est consumetur omnino. Deinde vero quod in eo terreitatis inventum sit, lavetur cum aceto & abjeciatur. Totiens igitur super illud opus reteretur, quoque terreitas illius in cœlestinum mutetur colore in perfectissimum; quod perfectæ lavationis est signum. Ab his igitur ad medicinas est transendum.

De medicinis trium ordinum.

CAP. XIX.

Præsuppositum primum.

Aferamus igitur imprimis sermonem universalem in medicinis cum causis suis & experientiis manifestis. Innuimus igitur quod nisi quidem omne superfluum sine per medicinam, sine per præparationis modum auferatur ab imperfectis, non perficietur; scilicet ut ab illis tollatur omnis superflua sulphureitas, omnisque terreitas immunda: Ita scilicet quod de commixto non separantur in fulione post projectiōnem medicinæ alterantis illa. Cum hoc quidem inveneris, jam ex perfectionis differentiis unam habes.

Præsuppositum secundum.

Similiter utique, nisi & medicina illustret & alteret in colorem album aut cinnatum secundum intentionem quam quæris,

21153

ris , quæ fulgoris splendorem & amoenitatis luciditatem adducat ; non perficiuntur à perfectione corpora diminuta comple-
mento totaliter.

Præsuppositum tertium.

Amplius autem nisi fusionem lunarem aut solarem determinate adducat , non est in complemento alterabile : Quoniam in judiciis non quiescit , sed de commixto separatur oīnnino & recedit . Hoc autem à nobis latius determinatum , in sequentibus demonstratur in causa de cineritio . Amplius autem & nisi perpetetur medicina cum impressionis alteratione firma , non valet ipsius mutatio : quoniam non perma-
net , sed evanescit impressio .

Præsuppositum quartum.

Amplius autem & nisi pondéra perfe-
ctionis adducat , non mutat sub comple-
mento naturæ firmo & vero , cui non sit
fraus per credulitatis errorem . Est enim
pondus naturæ , unum ex perfectionis si-
gnis . Patet igitur quod cum perfectionis
differentiæ quinque sint , necesse est & me-
dicinam nostri magisterij has scilicet addu-
cere in projectione differentias Per hoc igi-
tur patet ex quibus materia nostra elicia-
tur . Nam per ea elicuntur quæ maximè cor-
poribus adjunguntur , & amicabiliter eis-
dem

dem in profundo adhærent alterantia.
Ideoque cum in rebus cæteris exquirentes,
non inveniimus inventione nostra , rem
aliam magis quam argentum vivum cor-
porum naturis amicari , per hoc opus no-
strum in illo impendentes reperimus ipsum
esse veram alterabilium medicinam in
complemento cuin alteratione vera & non
modicè peculiosa.

Præsuppositum quintum.

Restat igitur nos substantiam ipsius , &
proprietas substantiae differentias de-
terminatè adscribere. Et cum non inven-
tius ipsum sine alterationis naturæ illius
administratio mutare ; invenimus & si-
militer ipsum præparari debere necessario,
cum non permisceatur in profundo absque
illius præparationis modo. Et est scilicet, ut
talis fiat illius substantia , quod permisce-
tur in profundo usque ad profundum cor-
poris alterabilis sine separatione in æter-
num. Hoc autem non fit nisi subtilietur
valde cum præparatione certa & determi-
nata in capitulo sublimationis : Et non
permanet ejus impressio nisi figuratur : Nec
illustrat nisi fulgidissima ex illo eliciatur
substantia cum sui modi ingenio , & modo
sua operationis per ignem congruum. Et
non præstat fusionem perfectam, nisi in il-
lius fixione adhibetur cautela , cum hac
dura

dura remollire, & mollia indurare. Est tamen talis ut cum sufficientia servetur suæ humiditatis proportionatæ secundum exigentiam ejus quæ queritur fusionis. Per hoc ergo patet quod ipsius talis præpareatur & administretur præparatio, qua fulgidissima & inmundissima substantia ex illo creetur. Deinde vero figatur & cautela eidem exhibeat; ut scilicet exercitetur artifex in administratione ignis in modo suæ fixionis: quo possit ex illo deleri humiditas in tantum quod sufficiat ad fusionem perfectam complendam. Et est scilicet, ut si queris per hanc corpora fusionis dura mollificari, in principio suæ creationis lento adhibeat ignis. Ignis enim lento humiditatis est conservativus, & fusionis perfectivus. Si vero mollia indurare, ipsius componatur ignis vehemens. Talis enim ignis humiditatis est consumptivus & fusionis turbativus. Et has quidem regulas omnes in omni medicina bonæ mentis artificem necessario considerare expedit. Et multas similiter alias in ponderis mutatione considerationes adducere necesse est cum causis suis & ordine congruo. Est igitur causa ponderis magni subtilitas substantiæ corporum, & uniformitas in essentia. Per hoc enim tantum illorum possunt densari partes, cum nihil intercedat: & partium densatio ponderis est adhuc etio & il-

lius perfectio. Patet igitur quod tam corporum administrationis præparatione, quam ipsius perficientis medicinæ modo per operis artificia subtilitate inquirere necesse contingit. Quoniam quanto majoris ponderis sunt corpora transmutata, tanto & majoris sunt perfectionis, inventa investigatione per artem. Compleetur igitur sermo utilis de medicinis ; si omnium medicinarum differentias narramus. Innui-nus quidem quod medicinarum triplicem differentiam esse necessario accedit. Alia est primi ordinis ; alia vero secundi , alia vero tertii. Dico autem primi ordinis medicinam , omnem præparationem mineralium , quæ super diminuta à perfectione corpora projecta , alterationem imprimunt : quæ non adducit complementum sufficiens , quin contingat alteratum mutari & corrupti cum evaporatione impressionis medicinæ illius totali ; sicut est omnis sublimatio dealbativa Veneris aut Martis quæ fixonem non suscepit : Et hujusmodi est omne additamentum coloris Solis & Lunæ , aut Veneris comunitorum , super furnum cementi positum , ut ziniar & similiūm. Hoc enim mutant immutacione non stante , sed potius diminuente se per exhalationem . Secundi vero ordinis medicinam dicimus omnem præparationem quæ quando super diminuta à perfectione corpora ,

pora, projecta est, alterat in differentiam aliquam complementi, relictis differentiis aliquibus corruptionis omnino: velut est calcinatio corporum, qua omne fugitivum deletur. Et est hujus generis medicina perpetua Lunam citrinans; aut perpetue Venerem dealbans; relictis aliis in eis corruptionis differentiis. Tertii vero ordinis medicinam appello omnem præparationem; quæ quando corporibus advenit, omnem corruptionem cum projectione sua tollit, & cum omnis complementi differentia perficit. Hæc autem est unica sola. Et ideo per illam excusamur à laboribus inventio- nis decem medicinarum secundi ordinis. Primi igitur ordinis opus minus appellatur, Secundi vero medium, Tertii vero mag- jus. Et hæc est omnium medicinarum dif- ferentia sufficiens.

De differentiis medicinarum primi, se- cundi, & tertii ordinis, & primo: De medicinis primi ordinis.

C A P. X X.

EX ordinis igitur determinati promis- sione secuta, (Cum quidem alia sit in medicina corporum, alia vero argenti vivi: Et corporum quidem alia primi ordinis; alia vero secundi; alia vero tertii: & ar- genti vivi consimiliter.) narremus omnium

H 2 medi-

medicinarum differentias, primo priui ordinis; deinde vero secundi; postremo tandem tertii. Et corporum quidem primo: postea vero argenti vivi medicinæ cum sermone completo & ordine congruo narratione in tradamus. Dicimus igitur quod primi ordinis medicina corporum, alia est durorum corporum, alia mollium. Durorum quidem corporum, alia Veneris, alia Martis, alia vero Lunæ. Veneris quidem & Martis est pura illorum substantiæ dealbatio: Lunæ vero rubificatio, cum citrinitate fulgoris ainceni. Quoniam Veneri & Marti rubificatio non adducitur priui ordinis medicinâ cum fulgoris apertione. Quoniam ex toto immunda sunt, non apta rubedinis fulgore in recipere priusquam illis adveniat præparatio fulgore in adducens. Narreimus igitur in primis Veneris medicinas omnes: postea vero Martis, quæ cadunt in ordine primo. Est igitur medicina Venere in dealbans, alia per argentum vivum, alia per arsenicum. Per argentum vivum quippe sic completur medicina dealbans illam. Solvitur etenim primo argentum vivum præcipitatum, & solvitur similiter Veneris calcinatio: Et haec ambæ solutiones coimiscentur in unum; dehinc vero coagulantur, & super ipsius corpus projiciatur medicina. Haec enim dealbat & mundat. Amplius autem & aliter solvitur

tur præcipitatum argentum vivum , & solvitur litargirium. Et hæc ambae solutiones conjunguntur in unum, & solvitur corporis calcinatio, de cuius intentione sit dealbari , & conjungatur cum prædictis solutionibus : & deinde coagulantur : Dehinc vero super illius corpus projiciuntur. Dealbatur enim per hanc. Aliter autem sublimatur alternata vice ex illius corpore argenti vivi quantitas , quo usque cum illa permanet argenti vivi pars , cum ignitione completa. Dehinc vero ex aceto distillato saepissime imbibendo teratur, ut in profundo illius melius commisceatur. Ab hinc vero assetur , & ultimo consimiliter ab argento vivo sublimetur , & iterato imbibatur, & asfletur. Et sic totiens reiteretur opus super illa , quo usque multa argenti vivi quantitas in eo cum ignitione completa quiescat. Hæc enim primi ordinis bona est dealbatio. Aliter autem super argentum vivum præcipitatum totiens sublimetur argentum vivum in natura propria, quo usque in illo figatur , & fusionem præstet. Dehinc vero super Veneris substantiam projiciatur, & dealbatur peculiore. Aliter enim solvitur Luna, & solvitur litargirium , & conjungantur solutiones. Ex his Veneris substantia dealbatur. Sed & melius quidem dealbatur , si in omnibus medicinis perpetuetur argentum vivum. Dealbatur

vero per arsenicum sublimatum: Ut si accipiatur calcinatio Veneris & super illam iteretur ejusdem sublimatio, quo usque secum maneat, & illam dealbet. Sed nisi ingenia veris te ipsum cum modis sublimationum, non perseverabit in ea arsenicum alteratione aliqua. Et est scilicet; ut post primum sublimationis gradum secundario reiteres, quem narravimus in matchasitæ sublimatione. Dealbatur vero & aliter; Sublimatum arsenicum in Lunam proiecias: dehinc vero hoc totum supra Venerem. Dealbat enim peculiose. Aut commisce prius litargirium vel plumbum ultum solutum cum Luna: deinde vero super hoc arsenicum superjectet. Et hoc totum super Venerem projectum dealbat. Et est primi ordinis bona dealbatio. Aut solum super litargirium solutum & reductum projiciatur arsenicum sublimatum, & hoc totum super Veneris fusionem: quoniam dealbat eam cum curialitatis aspectu. Aut commisceantur Luna & Venus, & super has projiciatur oinnis medicina dealbativa. Luna etenim amica est arsenici magis quam corporum aliquod: & ideo fractiōnem ab eo tollit: Secundario vero Saturnus: & ideo cum illis commisceamus. Alter autem arsenicum fundimus sublimatum, quo usque fiant frusta. Deinde vero frustum post frustum super Venerem projectimus.

cimus. Jubeimus etenim in frustis potius quam in pulvere projici : Quoniam facilis inflammatur pulvis quam frustum : Et ideo facilis evanescit quam frustum, & consumitur prius quam super corpus cadat ignitum: Tollitur autem & aliter rubedo illius, cum tutia videlicet, & dealbatur. Sed quia tutiae dealbatio non sufficit, ideo solum citrinat, & citrinatione quælibet albedini est affinis. Et est modus hujus, scilicet ut solvatur & calcinetur omnis genitus tutiae: deinde vero Venus, & haec ambæ conjungantur solutiones : Et cum his citrinetur Veneris substantia. Et cum tutia si exercueris, proficuum invenies. Dealbatur vero per sublimatain marchesitain, quemadmodum cum sublimato argento vivo ; & est modus idein.

Dealbatio Martis.

C A P . X X I .

Restat ergo & dealbationes Martis ex medicinis sibi propriis creatas narrare : quæ sunt secundum essentiam primi ordinis ; secundum quem fusionem non habet rectam. Ideo expedit nos cum medicina fundente illam dealbare. Est igitur omissis medicina Veneris dealbativa & Martis similiter, cum ejusdem ordinis præparatione. Sed fusiva illius specialis est

arsenicum, eujusunque generis. Cum quo-
cunque igitur dealbatur & funditur, expe-
dit quod cum argento vivo conjugatur &
lavetur; quoisque omissis impuritas tolla-
tur ab illo & fiat album & fusibile. Aut ca-
lefiat cum ignitionis vehementia, & super
ipsum ejiciatur arsenicum, & cum fusum
suerit, illum projice in Lunæ quantitatem:
Quoniam quando secum unitur, non sepa-
ratur ab eo per leve artificium. Aut calci-
netur & lavetur omnis ex ipso solubilis
aluminositas corruptionis infectionem ad-
ducens per modum solutionis jam dictum.
Dehinc vero ab illo sublimetur arsenicum
inundatum per sublimationem aliquam, &
reiteretur multotiens quoisque secum tali
quod ex illo figatur. Dehinc vero cum so-
lutione litargirii alterna vice imbibatur
commiscendo & agitando & assando al-
terna vice: & ultimo reducendo cum igne,
quem docuimus in Jovis reductione à cal-
ce sua. Ex hac enim exhibet albus & mundus fusibilis. Aut solum cum arsenico sub-
limato in calce sua reducatur, & exhibet al-
bus & mundus fusibilis. Sed eandem arti-
ficem expedit exhibere cautelam, quemad-
modum in Veneris reiteratione sublima-
tionis ab ea arsenici figentis se in illius
profundo docuimus. Dealbatur & similiter
per marchesitam & tutiam, cum ingenio
& industria quæ tibi narravimus. Sed ho-
rum

rum dealbatio aut mundatio non est sufficiens.

De medicina Lunam citrinantia.

C A P. XXII.

P Rosequentes igitur præmissorum ordinem, medicinam Lunæ substantiam citrinantem in ordine priuvi generis narramus, cum veritate certa. Et est scilicet medicina quæ eidem in profundo adhæret, & adhærendo colorat; sive per naturam propriam, sive per artificium hujus magisterii. Narramus igitur medicinam quæ ex sua radice innata illi adhæret. Deinde vero artificia per quæ facimus rem cuiusque generis adhærere cum ingressione firma. Elicimus autem illam aut ex sulphure, aut ex vivo argento, aut ex amborum commixtione: sed per sulphur diuinutè quidem magis, per argentum vero vivum perfectius. Elicitur autem & similiter per quasdam res minerales inutiles, quæ non sunt hujus generis: quemadmodum est vitriolum & cuperosa, quæ & gumma cupri aut ejusdem stillicidium nuncupatur. Affaramus igitur in proximis modos oinnes medicinarum, quæ ex argento vivo consurgunt: Deinde vero quæ ex sulphure aut ex amborum cōmixtione: Ultimo vero & quæ ex gumma cupri aut sumilium. Est igitur modus

modus ejus, quæ per argentum vivum fit, talis. Sumatur præcipitatum per præcipitationem ejus mortificatum & fixum: Deinde vero ponatur in furnum magnæ ignitionis, ad modum conservationis calcium quem docuimus, donec rubescat in similitudinem usifur. Si vero non rubuerit, tolle argenti vivi non mortificati partem, & cum sulphure reitera sublimationem illius. Sit tamen sulphur omni impuritate mundatum, & vivum similiter argenteum. Et postquam vigesies illius sublimationem reiteraveris super ipsum præcipitatum, illud dissolve cum aquarum acumine dissolvente & iterato illud calcina, & iterato dissolve, donec exuberanter sufficiat. Post hoc Lunæ partem dissolve, & cum soluta fuerit, solutiones comminiscet & coagula, & super Lunæ fusionem projicias. Citrinabit enim cirinitate multum peculiosa. Si vero argentum vivum in præcipitatione rubuerit, ad projectionem suæ perfectionis sufficit administratio dicta, sine commixtione rei tingentis illud. Per sulphur vero rubificatur; sed illius est rubificatio difficilis & laboriosa iminente. Citrinatur vero & Luna, cum Martis solutione similiter. Ad hoc nos inducit operis necessitas, ut prius calcinemus illud, & figamus; quod laboris est copia. Dehinc vero hac eadem præparatione ad-

inipi-

ministremus, & eadem projectione super Lunæ substantiam infundamus: & tamen non resultat ejus citrinatio fulgens, imo fusca, & livens, & citrinitate mortisera. Ejus vero quæ per vitriolum aut coperosam perficitur, citrinationis modus est talis. Tollatur illorum uniuscujusque quantitas certa, & illius sublimetur pars, quæ sublimari potest; donec cum expressione sublimetur totali. Post hoc vero iterato, quod sublimatum est sublimetur eum modo ignis illi appropriati, ut ex eo figatur pars post partem, donec major illius figatur pars. Postea vero calcinetur cum ignis cautelæ intentione ut possit illi major ignis ad perfectionem administrari. Post hoc vero solvatur in aqua in rubicundissimam, cui non est par. Dehinc vero ingenieris, ut illi ingressum in lunare corpus exhibeas. Et haec ingenia tibi sufficienter monstrata sunt, si perfecti fueris operis exquisitor, quod scripsimus. Et quia res hujus videamus Lunæ profundè & amicabiliter adhædere, consideravimus, & est certum habere de illorum radice & ideo per illas alterare contingit. Haec utique sunt medicinae omnes primi ordinis quas attulimus. Possunt tamen illarum plures multiplicari modi, salva pigmentalium rerum in inodorum varietate essentia. Argenti quippe vivi non est medicina in hoc ordine primo:

H. 6

cum

cum non sit medicina ipsum alterans unica differentia, imo in complemento totali omnino. Quidam vero plures invenerunt medicinas, sed unum ex duobus necessario evenire contingit: Quoniam aut ex eisdem, aut ex eandem naturam habentibus illos medicinam creare necessarium est. Aut medicinam componunt quae ei, quod non est, equipollent cum alteratione sua; & quae nec mundo confert, nec mundi partibus, donec motor in sublimi naturae mobili quieverit incorruptus.

De medicinis secundi ordinis.

CAP. XXIII.

Restat igitur ad secundi ordinis medicinas transfire cum sermonis sui exigentiae sufficientia vera & manifestis probationibus cum experientia vera. Cum sit igitur medicina alia corporum mutandorum; alia vero argenti vivi perfecte coagulabilis. Prius tamen omnium medicinas corporum harrenus completere. Dehinc vero ad ipsius ejusdem argenti vivi medicinam coagulabilis in solificum lunificumque verum. Est igitur secundi ordinis medicina, quae quidem imperfecta, sola perfectionis unica differentia complet. Verum cum multae sint corruptionis causae in unoquoque imperfectorum corporum, videlicet

cet in Saturno quidem sulphureitas volatilia, & argenti vivi fuga ; per quæ corruptionem adduci necessario accidit, & illius terreitas. Fiat igitur medicina , quæ quidem alterum eorum, aut ex toto tollat, aut palliando decoret, relictis solis aliis imperfectionis causis. Quia igitur corporum est aliquid impermutabile, quod in corporum radice innatum est : quod per secundi ordinis medicinam tolli non potest. Ideo omnis illa medicina , quæ illud de commixto tollit, non secundi ordinis , sed tertii & majoris ordinis appellatur medicina. Et quia superfluitates fugientium invenimus per calcinationis modum tolli, & per reductionis reiterationem terreitatem non innatam, ideo necesse fuit medicinam secundi ordinis invenire, quæ quidem innatum palliet, & durum remolliat, & molle induret ; In duris scilicet & mollibus secundum complementum non sophisticum, sed solificum aut lunificum verum imperfectorum corporum perfecte constituat. Cum pateat igitur in corporibus solis quidem mollibus per ingenia hujus artificiorum operis non posse liquefactionis festinatiam tolli, nec impuritatem in sui radice principiorum innatam , necessario evenit medicinam perconctari , quæ quidem in projectione illorum tenuitatem inspisset, & inspissando ad suæ liquefactionis ignitio-

nis

nis sufficientiam induret : In duris spissitudine in attenuet , & attenuando ad fusionis velocitatem sufficientem cum proprietate ignitionis , adducat . Et utriusque generis corporum fuscedinem palliando coret : hic in album , illa vero in citrinum transformet perfectissimum . Non autem diversificatur hæc medicina à tertii ordinis medicina , nisi per minoris præparationis imperfectionem . Et non diversificatur à se quod in diversorum corporum projectione , & pigmentorum acceptatione constat , sed in modo præparationis . Similiter & alia eget præparationis industria corporum molium medicina , tenuitate in spissans : Alia vero durorum attenuans spissitudinem , hæc quidein ignis consumptivi modo ; illa vero humiditatis conservationis administratione eget . Afferamus igitur sermonem universalem in medicinis hujus secundi ordinis completum cum determinatione certa & vera . Et prius omnes lunares omnium à perfectione diminutorum corporum , cum differentiis præparationis eorum . Dehinc vero solares cum propriis similiter differentiis . Probavimus jam ex nostris sermonibus , sulphur cuiusque generis perfectionis esse corruptivum : Argentum quippe vivum perfectivum est in operibus naturæ completis regimini bus . Igitur & naturam mutantes minime , sed initian-

imitantes, in quibus nos est possibile sequi operibus, argentum similiter in hujus operis magisterio vivum assumimus, in cuiusque perfectionis medicina Lunari scilicet & solari, tam quidem imperfectorum, quam & ipsius argenti vivi coagulabilis. Cum autem jam ex novissime dictis sermonibus duplicein medicinæ differentiam diximus: aliam quidem corporum, aliain quidem argenti vivi vere coagulabilis, corporum quidem prius: ab inde argenti vivi narrationem medicinæ tradamus certam. Est igitur per se hujus medicinæ materia cuiusque generis unica, & est quod jam sufficienter notum est. Assume igitur illud, & si vis ad lunarem secundum ordinem tibi promissum exercitatum te redde, & præparato illud cum modis hujus magisterii notis: quorum intentio est, ut puram ex illo substantiam dividat, & partem quidem figas; partem vero ad cerandum omittas. Et sic totum magisterium prosequendo; donec compleas tentatam illius fusionem. Quod si se subito fuderit in duris, perfecta est, in mollibus vero è contra. Hæc enim medicina super imperfectoruuntumquodque projecta, in lunare perfectum mutat corpus, si quidem pervenient huic medicinæ præparationes nota. Si vero non, diminutum relinquit, sed perficit in altera perfectionis differentia tantum, quantum

ex

ex hujus generis medicinæ ordinis administratione dependet. Quantum vero ex tertii non perveniente administratione aliqua , perficit in projectione sola. Solaris vero hujus secundi ordinis medicina imperfectorum & cujusque corporum est eadem materia , & administrationis eodem regimine communicans. In hoc tamen differentiam habet, scilicet in majori partium per modos proprios subtiliatione , atque sulphuris , subtili præparationis regimine administrati , commixtione cum materia modo nota additio. Et est regimen, scilicet ipsius purissimi sulphuris fixio & solutio ejus per modum. Cum hoc enim tingitur medicina : & cum hoc projecta super unumquodque à perfectione diminutorum, complet in complemento solari ; quantum ex hujus secundi ordinis medicinæ præparatione dependet , administratione perveniente nota & certa, à perfectione diminuti corporis. Et super Lunam quoque projecta , perficit eam in complemento solari peculioso multum.

De medicina coagulante argentum vivum.

C A P. X X I V.

Secundum igitur præmissorum ordinem restat ex operis complemento , quod in primis

primit nos determinaturos exhibuiinus; ad medicinæ argentum vivum coagulantis ipsam narrationem transfire. Dicimus igitur quoniam ex eisdem illius elicetur materia : scilicet ex noto in capitulis hujus operis multiplicibus. Et illud ideo : quoniam cum fugitivum sit argentum vivum de facili absque inflammatione, aliqua medicina eget, quæ subito ante fugam ejus, in profundo illi adhaereat, & illi per minima conjungatur, & illud inspisset, & sua fixione illud in igne conservet ; quo usque adveniat illi majoris ignis tolerantia ejus humiditatem consuientis, & convertat illud per hoc beneficium in momento in solificum & lunificum verum, secundum illud ad quod medicina fuerit præparata. Cum igitur non invenimus aliquid magis illi convenire quam ipsum quod suæ naturæ est. Ideo per hoc æstimavimus cum eo medicinam illius completere ; & ingeniatis sumus formam medicinæ illi per ingenia præstare. Et est scilicet ut præparetur cum modis suis jam dictis cum diuturnitatis laboris instantia: qua omnis illius substantia purissima, alba quidem in Luna ; citrina vero intensa in Sole perhibetur perfecte. Et hoc quidein non completur ut citrinum creet, sine mixtione rei tingentis illud, quæ suæ est naturæ. Dehinc vero cum hac purissima argenti vivi substantia perficiatur,

cum

cum hujus magisterii operis ingeniosis, medicina, quæ maxime argento vivo adhæreat, & fundatur facilissime, & illud coagulet. Convertet enīm hoc in solificum & lunificum verum, cum præparatione illius præhabita. Sed ex quibus maxime hæc argenti vivi purissima substantia elici possit, solet quæsti. Et nos quidem respondentes narramus quod in quibus est, ex illis elicetur. Est autem tam quidem in corporibus, quam & in ipso argento vivo secundum naturam, cum unius sint reperta naturæ. Sed in corporibus difficilius, in vivo autem argento facilius. Igitur cujusque generis sit medicina, tam quidein in corporibus quam in ipsius argenti vivi substantia, lapidis preciosi indagatur medicina. Sed quoniam contingit quandoque medicinam commisceri, quandoque vero non: ideo modum permiscendi narrabimus; scilicet qualiter unaquæque res in corpus profundissime ingressum acquirat, aut unaquæque medicinam non intrans. Et est modulus per dissolutionem ejus quod ingreditur, & per dissolutionem ejus quod non ingreditur, & per commixtionem ambarum solutionum. Facit enim ingressivum esse omne illud cujusvis generis, quod illi per minima conjungitur. Hoc autem per solutionem completur: Et compleatur per solutionem fusio in rebus non fusilibus. Et ideo

ideo magis apta sunt ingredi & alterare. Et hæc ideo est causa, quare quasdam res calcinamus, quæ non sunt de natura hæmin, scilicet ut melius solvantur. Et ob hoc solvuntur, ut melius ab eis corpora impressione suscipiant: & ab eis similiter per hæc præparentur & mundentur. Aut ingressum damus his quæ sua spissitudine ingredi non permittunt cum multiplici sublimationis reiteratione spirituum non inflammabilium super illa, arsenici videlicet & argenti vivi, non fixorum, aut cum multiplici reiteratione solutionis eius, quæ ingressum non habet. Est tamen bona cautela ad ingressum rebus impermeabilibus danda, ut solvat corpus: de cuius intentione sit per has mutari & alterari, & solvantur res, quarum intentionis sit ingredi cum alteratione. Non fiat tamen omnium partium solutio, sed quarundam. Dehinc illud & non aliud, imbibatur corpus vice post vicem. Per hoc enim beneficium in id solum ingressum habet necessario: non autem in quocunque alio corpore necessario hoc contingit. Ex his igitur inodorum ingenii necesse est rem quamlibet ingressum, quo ex illius naturæ pendet beneficio, habere, & alterare cum permixtione inventa. Per hunc igitur sermonem decem medicinarum completur numerus cum suæ traditionis sufficientia.

Restat

Restat igitur nos ad tertii ordinis medicinam transire.

De medicina tertii ordinis.

C A F. XXV.

Est autem hujus ordinis medicina duplex, scilicet solaris & lunaris. Et est tamen in essentia una, & agendi modus similiter. Et ideo unica medicina nuncupatur à nostris veteribus, quorum scripta perlegimus. Est tamen additamentum citrinantis coloris qui à sulphuris fixi mundissima perficitur substantia, differentia inter hanc & illam, lunarem scilicet & solarem. Hæc quidem id in se continet, illa vero non. Est tamen hic ordo tertius majoris operis ordo appellatus: & illud ideo; quam majoris sagacitatis industriæ in illius administratione & perfectionis præparatione, & labore longiori ad veritatis complementum indiget: Et ideo non diversificatur hujus ordinis in medicina, à secundi ordinis in essentia ullatenus; nisi per subtilissimos præparationis gradus in creatione illius, & per diuturniore in laboris instantiam. Et hos gradus omnes narrabimus cum complemento sermonis. Et præparationis modum complete cum causis suis & experientiis manifestis: & inodorum gradus administrationis plures hujus tertii ordinis.

Alio

Alio etenim gradu eget solaris medicina
in pigmentorum præparatione completa :
alia vero lunaris : hæc quidem sulphuris
ad initratione tingentis eam , illa vero
non. Primum igitur administrationis mo-
dum lunaris medicinæ narremus : Et est ,
ut accipias lapidem illius notum , & per se-
parationis modum illius purissimam par-
tem dividas , & seorsum ponas. Dehinc
vero ejus quæ purissima est partis aliquid
figas , & aliquid ex illa relinquas. Et cum
fixa fuerit, solve quod ex illa solubile fue-
rit : Quod vero non solubile ad calcinatio-
nem mittas: & ab hinc super idem solutio-
nem reitera, donec iterum , quod ex ea so-
lubile est solvatur omnimode. Sic igitur
ordo iste servetur , quo usque major solva-
tur quantitas. Posthæc vero leviter assando
in ignis temperamento conserva , quo usque
illi major ad illius exigentiam ignis mini-
strari possit Post hoc vero primum solu-
tionis ordinem serva , quo usque iterato to-
tum solvatur quod ex eo est solubile : &
iterato coagula , & iterato in ignis tempe-
rimento conserva , quo usque iterato illi
possit ignis major ad ejus perfectionem
administrari. Omnes igitur hos ordines
præparationis super illa quater reitera , &
ultimo calcina per modum suum : & sic
preciosissimam lapidis terram sufficienter
administrando rexisti. Deinde vero serva-

tæ

lici.
du-
ta-
si-
pa-
per-
tri-
dis-
ter-
em:
ver-
oris
quo-
lius
tio-
ple-
ca-
rdi-
issi-
il-
am.
tuin
onis
spe-
ad-
nis.
alio

tæ partis non fixæ, cum hac terræ parte administratæ quantitatem per ingeniorum subtilem conjunge modum per minimam. Et sic ingenium hoc intentionis levationis ejus, per modum sublimationis dictum, quo usque fixum cum non fixo levatur totaliter. Quod si non adveniat; addatur illi iterato vicissim non fixæ partis quantitas; quo usque ad elevationem illius sufficiat. Cum igitur elevata fuerit, reteretur illius sublimatio quo usq; per hanc administrationis reiterationem figatur totum. Cum igitur fixum fuerit iterato cum non fixæ partis quantitate, post quantitatem combibe, per ingenium tibi notum, quo usq; totum iterato levetur. Igitur iterato figatur, quo usque fusionem præstet facilem cum ignitione sua. Hæc enim medicina est, quæ oin ne à perfectione diminutum corpus, omne que cujuscunque argenti vi generis in lunare perfectissimum transforimat corpus.

De medicina tertii ordinis solari.

C A P. XXVI.

SOlaris igitur hujus medicinæ præparationi, non adurentis fit additamentum sulphuris per modum figentem & calcinantem cum astutiæ industriâ administrati per ffecte, atque solutionis modum multiplicem

tiplicem cum reiteratione multa ; quoque mundum fiat. His quidem administratione perfecta perveniente ; quæ per sublimationē perficitur. Et est hujus scilicet additamenti modus per reiterationem partis non fixi lapidis sublimationis cum ingenio conjungendi , quoque elevetur cum ea , & iterato cum illa figatur , ut stet. Et quanto hujus complementi exuberantiae ordo reiteratur pluries : tanto & hujus exuberantia medicinæ multiplicatur magis , & illius magis augetur bonitas , & multiplicatur illius augmentum perfectionis maxime. Et nos quidem ne mordeamur ab impiis , complementum narrabimus totum hujus magisterii , sub brevi sermone completo & noto. Et est illius intentio , ut per sublimationis modum , mundetur perfectissime lapis , & illius additamentum : Et ab hinc quidem cum ingeniorum modo volativum ex eis figatur ; dehinc vero fixum volatile fiat , & iterato volatile fixum. Et in hoc ordine completur arcanum preciosissimum , quod est super omne hujus mundi scientiaruin arcanum , & thesaurus incomparabilis : Et tu quidem exerciteris ad illum , cum laboris instantia maxima , & cum diuturitate meditationis immensæ . Cum illa enim invenies , & sine illa non. Et huic quidem medicinæ reiteratione bonitatis administrationis , cum talis cautelæ

cautelæ industriâ , potest in præparatione
 lapidis evenire : quoisque argentum vi-
 vum mutet in infinitum solificum , & ve-
 rum lunificum , & non dependet , nisi in
 multiplicatione illius. Jam igitur laudetur
 sublimis naturarum Deus benedictus &
 gloriosus , qui nobis omnium medicina-
 rum revelavit seriem , cum illius experien-
 tia : quam illius initigationis bonitate , &
 nostri laboris instantia perquisitiinus , &
 oculo vidimus , & manu tetigiinus comple-
 mentum illius nostro magisterio indaga-
 tum. Sed et si quidem hanc palliavimus ,
 non miretur doctrinæ filius. Non enim il-
 li palliavimus : sed malis & improbis eam
 rati serinone tradidimus , quem latere insi-
 pientem necessario accidit : & eodem ad
 illius inventionis perquisitionem pruden-
 tes allici. Filii igitur doctrinæ perquirite ,
 & hoc excellentissimum Dei donum vobis
 solis servatum invenietis. Filii insipientes
 nequitiae & malevolæ pravitatis immensæ ,
 ab hac scientia fugite : quoniam vobis est
 inimica & adverſa , & vos in miseriam pau-
 pertatis constituet. Quoniam vobis peni-
 tus hoc Dei donum divinæ providentiae est
 occultum judicio , & denegatum omnino.
 Perquisitis ergo omnium medicinarum
 modis , nostri propoliti prosequentes ini-
 tium ; ad eas quæ hujus magisterii perfe-
 ctionem notificant , cum probationum cat-
 sis abhinc transiuncta in est. De

De probationibus perfectionis & experien-
rien iis perfectionis operis.

C A P. X X V I I .

PRætermisssis igitur manifestis experien-
tiis, de quibus narrationem non feci-
mus, cum omnibus sint notæ, & certæ abs-
que illius sagacitatis ingenio, ponderis, &
coloris & extensionis per malleum, artifi-
ciorum experientias tenteimus, cum caute-
la: An sit hujus artis administrationis pro-
jectio, compleinentum cum veritate addu-
cens, quæ sunt scilicet, cineritium, cemen-
tum, ignitio, fusio, super vapores acutorum
expositio, adurentis sulphuris mixtione
probatio, extinctio, calcinationis & redu-
ctionis reiteratio, & argenti vivi facilis aut
difficilis suscepitio. Primum igitur secun-
dum ordinem inchoandum: dehinc vero
secundum eundem ad alia, secundum pro-
missionem perfecte curramus cum causis
eorum notis.

De Cineritio.

C A P. X X V I I I .

DIcimus igitur serinoneim de cineritio,
cum suis omnibus causis manifestissi-
mis, & suæ fixionis modo. Est igituc sola
solaris & lunaris substantia in cineritii per-
durans

durans examine. Perquirentes igitur horum corporum perfectorum veras substantiae differentias, & causas similiter cineritii; Quare quædam magis, quædam vero minus in hujus magiterii examine à perfectione diminutorum perdurent, percutiabimur. Et tamen à nobis sufficienter narratum, horum duorum secretum corporum in suæ profundo substantiæ. Et est scilicet, quoniam illorum prima radix multa fuit argenti vivi quantitas & purissima illius essentia, & subtilissima prius: postea vero inspissata, donec cum ignitione fusionem suscipiat. Quæcumque igitur à perfectione diminuta plus terreatatis habent; minus in hoc perdurant examine: Quæcumque vero minus, plus. Quoniam haec quidem magis adhærent, propter earum partium subtilitatem maximè se permiscente & unientem. Et quæ similiter majoris tenuitatis sunt corpora: aut econtra quidem quæ majoris spissitudinis corpora quam quæ in perfectione considunt, necesse est de commixto separari omnino, quoniam non sunt ejusdem fusionis, & ideo separantur. Et quæ quidem minoris sunt argenti vivi quantitate participantia, facilius de commixto separantur. Patet igitur quod cum multæ terreatatis sit Saturnus, paucæque argenti vivi quantitate, facilisque tenuitatis liquefactionis, quæ maxi-

maximè à perfectionis examine cineritii sunt opposita , ideo inter cætera corpora minime in cineritii artificio in commixto perdurat : ideo citissime separatur & cedit. Ideoque cum inter cætera à perfectione diminuta corpora magis cedat , per hoc magis proprium est hujus magisterii examen. Et illud ideo ; quoniam citius cedit , & citius imperfectorum uniuersum secum de commixto trahit. Et propter hoc solvatur major perfecti quantitas ab ignis examinis combustionē fortī : quoniam non quiescit spacio temporis longo perfectum consumptione examinīs. Et ideo ex eo per plumbi examen minus comburitur , & facilius depuratur. Quia vero Iovis substantia pluris argenti vivi capax extitit , & minoris terreatatis quantitate , majorive putritate illius atque subtiliori substantia participans , ideo magis in commixto servatur quam Saturnus & Venus : quoniam magis coimmixto in profundo adhæret. Et ideo est causa hæc ; quare multa perfecti deletur quantitas , prius quam ab illo separetur conjunctus. Venus vero fusione cum ignitione præstat : sed quia tardior est illius quam perfecti fusio : ideo separatur de commixto , tardius tamen quam Saturnus , propter ignitionem substantiae suæ fusibilis. Quia vero minoris est argenti vivi quantitatis quam Jupiter,

& majoris terreitatis & substantiae spissioris : ideo facilius quam Jupiter de commixto tollitur, quoniam in profundo magis Jupiter quam Venus adhæret. Mars vero fusionem non habet , & ideo non per miscetur Saturno quod propter suæ humiditatis privationem contingit. Sed eti propter ignis vehementiam permisceri contingat : quia humiditatem non habet, Lunæ aut Solis humiditatem combiben do ei per minima unitur. Et ideo licet terreitatem multam , & argenti vivi paucitatem, & fusionis carentiam habeat, non separatur ab eis per artificium leve. Per hoc igitur dilatatur industria artificis ad cuiusque corporis rectificationem veram : si recte ejus quod scripsimus efficaciam noverit. Si vero fantastice super illud intellectum contraxerit : nihil ex eo veritatis cognoscet. Sunt autem duo in hujus perdurantia examine perfectionis corpora ; Sol scilicet & Luna propter bonam compositionem , quæ per bonam mixtionem resultat , & illorum puram substantiam. Narramus igitur in modum illius ; Et est ut tollatur cinis cribellatus, aut calx, aut pulvis ossium animalium combustorum , aut horum omnium commixtio , aut quorundam. Dehinc itaque cum aqua indefat , & super illud prematur manus , & fiat stratum fumum & solidum : & in medio strati

strati fiat rotunda fovea & solida : & super illius fundum spargatur vitri triti quantitas aliqua : deinde vero exsiccari permittatur. Et cum sicca fuerit , ponatur illud de cuius intentione sit tolerare hujus examen in foveam dictam : & super illam carbones ignis fortis succendantur. Et super faciem examinabilis suffletur corporis donec fundatur. Quo fuso Saturni partem post partem projiciamus in illud , & super illud suffletur cum flamma fortis ignitionis. Et dum videris illud agitatum , & moveri motu concussionis fortissimi , non est purum. Expecta igitur donec totum evanescat plumbum : quod si evanuerit , & non cesseret illius motus , non est depuratum. Iterato igitur super illud plumbum projice : & super illius faciem iterato suffla , donec plumbum separetur. Quod si non quievetit , iterato plumbi projectionem & sufflationem in illius faciem projice ; quousque quiescat , & videoas illud mundum & clarum in superficie sua. Post hoc vero carbones aperi , & ignem dissipa ; & in faciem ejus aquam perfunde. Hoc enim perfecte examinatum invenies. Et si quandoque in sufflatione hujus examinis vitrum projecteris , melius & perfectius depurabitur : quoniam sordes tollit , & illas inyiscat. Potest tamen loco vitri sal projici , aut borax , aut alumnen aliquod. Similiter & confici

poteſt hujus exāmen cinericii in crucibulo terreo , & in circuitu illius ſufflari : & ſuper faciem ejus ſimiliter, ut circiter confeſtur examinandum. His igitur ſufficienter narratis , ad cementi exāmen tranſeamus, cuin cauſis ſuis & ſuis experientiis mani- fefſis & notis.

De Cemento.

C A P . X X I X .

DIxiimus igitur quod corpora quædam magis, quædam vero minus per ignis comburuntur calcinationis modum : Ut quæ pluris ſunt ſulphuris quantitatem combustibilis continentia ; quæ vero minus , minus. Quia Sol igitur inter cætera corpora minoris eſt ſulphuris, quantitatis: ideo inter cætera omnium mineralium corporum, minime per ignis inflammationem comburitur. Luna vero post Solem inter omnia corpora reliqua, minus eſt ſulphuris quantitatis participans : pluris autem quam Sol. Igitur minus poſteſt, ſecundum hoc inflammationis ignitionem temporis ſpacio longo tolerare quam Sol , & res per conſimilem comburentes naturam. Minus Venus: quia Sole & Luna pluris eſt ſulphuris, & terreitatis majoris: Ideo minus inflammationem illis tolerat: Jupiter vero minus Venere ; plus vero Sole & Lu-

na

na sulphureitatis & terreitatis participat : Et ideo minus per inflammationem Veneris comburitur; plus vero Sole & Luna. Saturnus vero plus terreitatis & sulphureitatis per naturam in commixtione servavit, quam nunc dicta corpora : Et ideo citius & faciliter omnibus dictis inflammatur corporibus ; & per inflammationem comburitur velocius : propter hoc quod sulphureitatem maxime habet conjunctam, & Jove magis fixam. Mars vero non per se, sed per accidens non comburitur. Cum enim cum multæ humiditatis commiscetur corporibus, combibit illam propter suæ humiditatis parentiam. Et ideo conjunctus non inflammatur, nec comburitur, si non inflammabilia nec incombustibilia sint corpora sibi unita. Si vero combustibilia sint illi coimixta corpora, secundum naturam suæ combustionis ; necessario evenit Martem comburi & inflammari. Cum igitur ex rebus constituantur inflammabilibus cementum ; patet causa illius inventionis necessaria ; & fuit, ut omnia combustibilia adurerentur. Cum igitur unum solum sit corpus incombustibile, solum igitur illud, aut ad illius naturam præparatum, in cemento salvatur. Durant tamen quædam magis: quædam vero in cemento minus. Quæ vero magis, & quæ minus, nota sunt cum causis dictis. Durat igitur

plus Luna, minus vero Mars : adhuc vero & minus Jupiter: minus vero & adhuc Venus : minime autem Saturnus. Narremus igitur cementi modū: Cumq; cognitū nobis sit maxime necessarium in perfectionis examine dicimus; quoniam illius est compositio cūn inflammabilibus rebus. Et sunt hujus generis res omnes denigrantes, & fūgentes, & penetrantes, & comburentes: Sic ut est vitriolum, Salar: & aeris flos, & lapis fūguli antiqui contriti, & sulphuris una quātitas, aut nihil, & virilis urina, & similibus acutis & penetrantibus. Incementantur igitur hæc omnia cūn urina virili; & super illius tabulas tenues, de cūjus sit intentio- ne probationis hujus examen judicio per- conctari. Dehinc vero in fictili concluso vase super cratem ferream extendantur ta- bulæ: Ita tamen quod una ex eis alteram non tangat: ut libere ignis virtus ad illas percurrat æqualiter: Et sic triduo in igne forti conservetur in fictili. Cautela tamen adhibeatur, ut igniantur tabellæ, sed non fundantur. Post tertiam autem diem, tabellæ omni iinpuritate inundas invenies; si in perfectione illarum extiterit corpus: Si vero non, corruptas omnino, & calcinatio- ne combustas. Quidam tamen ponunt ad inflammationem tabellæ absque compositionum cemento; & depurantur similiter, & perfectionis sint corpora: Si vero non,

com-

comburuntur omnino , longiori tamen combustionis spacio in hoc ultimo egent examine , quod sola ignis inflammatione perficitur quam quæ clementi examinatur judicio. Sed cum Luna quidem Solis naturæ non multa distet differentiâ , paucæ administrationis modo in judicio quiescit: Et neque separatio corporum sit ab invicem in his duobus examinis generibus; nisi propter diversitatem compositionis substantiarum eorum. Quoniam ex eo resultat fusionis diversitas & spissitudo & rarietas : quæ quidein separationis sunt causæ : quoniam propter fortem illorum compositionem , non corruptitur illorum substantia à substantia corporis extranei ; cum non fiat illorum per minima mixtio. Et ideo necesse est illa de cominito ad se invicem separari sine corruptione totali illorum essentiae. Quamobrem administratio corporum imperfectiorum completa, dignoscitur cum ejusdem fusionis & ignitionis, & soliditatis administratione reperta sunt ingenio.

De ignitione.

C A P . XXX .

R ESTAT igitur ut capitulum de ignitione tradamus. Dicimus igitur quoniam corpora maximæ perfectionis cum

I S   ignitione

ignitione determinata reperta sunt ignem
fuscipere ante fusionem illorum. Et ideo
dicimus , si alterationem illorum comple-
tam adinvenire conamur, necesse est ad fu-
sionem illorum corpora administrata redi-
gere. Et est scilicet, ut prius quam fundan-
tur perfectionis corpora, ignitionem susci-
piant cum inflammatione, & cœlestini co-
loris amoënitate : priusquam perveniat il-
lorum ignitio ad albedinem ignis, quam
oculus non possit conspicere quicquam.
Patet igitur ignitionem illarum perfectam
completi , ante fusionem cum rubore in-
tenso, & non cum albedine, quam non pos-
sit conspicere oculus. Si enim priusquam
igniantur administrata fundantur corpora
in complemento non sunt : Si vero &
igniantur cum labore , & ignis expressione
forti , non est illorum administratio vera.
Et hoc quidem in mollibus : idem vero in
solo Marte contingit colligi. Non enim
non ignibilia de facilis ignitionem præpa-
rationis modo suscipiunt : neque non fusi-
bilia fusionem rectam , quam in perfectis
secundum naturam invenimus. Et si cum
ignitione flaminam amoënitatem cœlestini
non protendant coloris , administrata non
est illorum completa administratio : Et si
minuitur aliquid , id est, ponderis, coloris,
pulchritudinis, ignitionis , & similium ex
præparamenti differentiarum bonitatis in-
ventum

ventum astutiā ; non fuit sufficiens artificis indagatio. Reiterato igitur inquirat , donec inveniat cum modis divina bonitate collatis.

De fusione.

C A P . X X X I .

I Nfusionis igitur narratione sufficientiam tradamus secundum quod examen est corporum omnium ad ignitionem illum certam. Dicimus igitur : Quod unica est perfectionis fusio cum ignitione , sed non cum cuiusque ignitionis genere : sed cum ignitione in qua non albescit omnino corpus : & cum ignitione in qua non sit fuscedo igni adveniens : & in qua non subito post ignitionem , fundatur & liquefac corpus ut fluat. Igitur cum se fuderit corpus ex minima ignis pressione debile , aut sine ignitione , aut cum ignitione fusca ; hujus præparationis necesse est corpus imperfectionis esse unumquodque imperfectorum corporum in artificio diminuto. Et si post fusionem infrigidari omittatur : & omnino subito in nigredinem illius vertatur ignitio : Et ob hoc quidem , prius quam durescat , ignitionem perdat ; non est in complemento corpus , cujuscunq; generis illud extiterit. Sed judicam quidē expedit molliciei hoc corpus exilere ex im-

I 6   perfec-

perfectionis corporum generibus. Et si quidem cum ignis laboriosa expressione fortis ac violenti fiat illius ante fusionem ignitio, & radio fulgoris inestimabilis albescens omnino ; jam non perfectionis, sed duritiae alteratum est corpus. Et ab hoc quidem , si post illius fusionem ab igne tollatur; & subito induretur , ut non fluat manente illius ignitione , fulgida , jam non lunaris aut solaris perfectionis corpus existit, cuiuscumque generis & præparationis corpus fuerit administratum, sed sub Martis differentiarum natura ponatur. Patet igitur ex jam dictis triplicem in fusilibus ignitionem : aut liquefactionem substantiarum illorum experimento recolligi. Unam scilicet fuscam : alteram vero rubeam & claram : albissimam vero tertiam radio fulgentem. Prima quidem est mollium : Secunda vero perfectorum : Tertia durorum corporum rationis experimento probatur. Sed & qui harum omnium ignitionum desiderat gradum perquirere ; omnia fusibilia confert corpora , & ignis consideret sufficientiam ad fusionis perfectionem completam : & considerando recolligat omnium signorum fusionis gradus differentiam. Et sic quidem inveniet : aliter vero non. Et hoc quidem tibi adducatur exemplar in omnibus à nobis determinatis atque determinandis examinationis materiebus. Hæc itaque de fussione dicta sufficiant. De

De expositione super vapores acutorum.

C A P . X X X I I .

P Rosequentes igitur sermonis comple-
mentum , de corporum expositione su-
per acutorum vapores narremus. Dicimus
igitur, quoniam perfectionis videmus cor-
pora super acutorum vaporem exposita,
acrium videlicet ponticorum & acetoso-
rum similiter omnino , aut nihil florere ,
aut amoenissimum cœlestinum florem emit-
tere Sed Solem purissimum non florere :
Lunam vero aut Solem non purum super
acotorum vapores exposita , florere com-
perinus , & cœlestinum amoenissimum ;
amoenius Solem quam Lunam. Et ob hoc
igitur naturam imitantes , & nos similiter
in præparatis colorein cœlestinum creemus
corporibus, qui per argenti vivi bonitatem
perficitur , ut sufficienter à nobis narratum
est, in præcedentibus nostri sermonis. Quæ-
cunque igitur præparata corpora super va-
pores acutorum extiterint , & cœlestinum
non creaverint amoenitatis colorein , non
sunt in præparationis complemento tota-
li. Itaque est ex corporibus quoddam ,
quod rubrum fuscum , aut citrinum fus-
cum viriditati admixtum colorem in ex-
amine ponticorum, floret in superficie sua ;
ut hujus generis est Mars. Quoddam vero
vitide

viride fuscum in superficie floret coelestino
admixtu[m] turbido ; & hujus est Venus.
Quoddam vero album fuscum ; Et hujus
generis Saturnus comperitur. Quoddam
vero album clarum ; & hujus est Jupiter.
Quia igitur maximè perfectum corpus mi-
nime floret aut nihil , si quid tardissimo
temporis floret spacio : Et Jupiter quidem
& minime & tardissime inter diminuta à
perfectionis compleimento corpora gumi-
mositatem suam floret. Ideo consideranus
per hujus examen magisterii , Jovem ma-
xi me perfectioni approximare in opere
majoris ordinis. Per hoc igitur examen
perquiri poterit , in quo pertractatum tem-
peramenti genere consistat corpus , si recte
horum consideraveris ordinem , quæ nar-
ravimus in hoc capitulo: Sin autem , tuæ
imputa temeritatis insipientiæ.

De extinctione ignitorum.

C A F. XXXIII.

IN extinctionis igitur examine narratio-
nem adducamus totalem. Est tamen
multiplex illius experientia,in qua cognoscitur
utrum in perfectione magisterium
consistat. Primum igitur si ignitum corpus
in liquore extinguatur , & lunare quidem
album non fiat , & solare citrinum fulgi-
dum : sed in alienum mutetur colorem,
non

non est in complemento alteratio magistri, ut si quidein in reiteratione suæ ignitionis & extinctionis in aquis salium aut aluminum cuiuscumque generis administratione creatis, scoriam nigredini affine in in sui superficie prætenderit, aut extinctione illius in sulphuribus, & ab extinctione, ignitionis reiteratione multa evanuerit: aut nigredine fœda se infecerit, aut omnino per mallei compulsionem se confregerit: fallax est operis artificium. Aut si ex salis aminoniaci, & viridis æris, & puerilis urinæ mixtionis clementatione, aut in natura consimilium & ad ignitionem positum, & post ignitionem extinctionem sulphuris, ad extensionem similiter lunare quidem vel solare ex toto colore in amiserit proprium; aut scoriam creaverit, in corruptione constat corpus adhuc permanere sophistica. Unam tamen generaliter tibi tradimus regulam certam: quoniam tam quidem in dictis, quam à nobis dicendis examinibus, si quid ex perfectionis differentiis alteratum commutaverit corpus, ponderis videbitur aut coloris, non recte, sed fantastice indagavit artifex opus: quod non pecuniosum, sed perditionis est potius.

D e

De adurentis sulphuris mixtione.

C A P. XXXIV.

EX sulphuris igitur mixtione, utrum in perfectione consistat magisterium approbatur similiter. Quoniam experientia nostra invenimus, sulphur corporibus commixtum quædam magis, quædam vero minus comburere; & quædam à combustion redire, quædam vero non, nostro reperimus artificio. Et ex hoc itaque differentia notari potest inter ipsa à perfectione diminuta corpora præparata in complemento sophistico. Igitur cum inter cætera corpora cuiusque invenimus generis Solem minime per sulphur comburi. Ab hinc vero & postea Jupiter: deinde vero Luna, post hoc Saturnus: & facilius quidem his omnibus Venus: facillime Mars per sulphuris oleaginitatem comburitur. Ideo per hoc notatur quod magis, quod minus naturæ perfecti approximat. Et ex diversitate colorum post corporum combustionem perquiri potest, in quo alteratum genere ex suæ naturæ radice corpus consistat. Quoniam Sol quidem citrinum intensum, aut rubeum clarum: Luna vero nigrum cœlestino admixtum: Jupiter vero nigrum modica rubedinis tinctura admixtum: Saturnus vero nigrum fuscum, multo rubori & livi-

& lividitati admixtum : Venus vero nigrum lividitati admixtum , multa præexistente combustione nitidissime , & amœnum violaceum protendit ex sulphuris commixtione colore in. Mars vero in omni combustionis genere nigerrimum fuscum creat colore in. Ex reductione autem à sulphuris combustionē notatur & similiter diversitas in corporibus. Quædam enim redeunt : quædam vero ignis expressione à reductione cum sulphure recedunt ; aut totaliter, aut eorum quantitas major. Quædam vero in suæ naturæ corpora, quædam vero in aliud quam suæ naturæ redeunt à combustionē ad corpus. Redeunt ad proprii naturam corporis, à sulphuris combustionē Sol & Luna : Recedunt autem Jupiter & Saturnus. Jupiter autem aut totaliter , aut secundum sui majorem partem. Saturnus vero non ex toto recessit : sed quandoque major, quandoque vero minor illius deletur pars. Horum autem continet diversitatem existere , propter naturam & corporum administrationis eorum in opere præparationis differentiam. Quoniam scilicet ex subita ignis expressione de reductione Jovem deleri contingit. Et successiva vero & paulatīva & Saturnum & Jovem salvari. Eorum tamen reductio in alieni corporis potius quam proprii natūram vergit. In clarum quidem videlicet

anti-

antimonium Jovis : in fuscum vero Saturni converti reductionem repertum experientia nostra extitit. Veneris vero minui in ignis reductionis impressione : Martem vero imagis contingit. Sed Veneris quidem est reductio ponderosa & citrina fusca , & mollis nigredinem participans cum sui augmento ponderis corporis. Ex his igitur Perquiri poterit omnium alteratorum natura corporum.

De calcinatione & reductione.

C A P . X X V .

DE Calcinationis igitur & reductionis reiterationis examine dehinc perquirendum. Innuimus igitur, quoniam perfectionis reperta sunt corpora in calcinacionis & reductionis reiteratione, ex bonitatis differentiis, nihil perdere coloris, ponderis, aut quantitatis , de qua curandum sit nimium, aut fulgoris, perdere, quantumcumque reiteretur ad illa operationis illarum multiplicitas. Et ideo si per reiterationem inodorum calcinationis & reductionis à calce , ex omni metallorum alteratorum genere bonitatis differentiis perdant aliquid , aestinandum putantes , sophistice perquisitionem artifice in indagasse Quamobrem igitur ad illas exerciteris , ut eas cognoscas.

De

De facilis susceptione Argenti vivi.

C A P . X X X V I .

Am igitur vobis patuit veridice maximam argenti quantitatem continentia perfectione existere corpora: Et ideo maxime argento vivo amicari magis. Quam obrem autumandum, corpora magis perfectioni approximare, quae magis amicabili ter argentum vivum combibunt. Et hujus est signum, argenti vivi facilis susceptio à solari aut lunari perfectionis corpore. Ob hujus igitur rationis causam, si quidem alteratum corpus de facili in sui substantiam argentum vivum non suscipiat; à perfectionis maxime complemento distare necesse est.

De complemento totius operis.

C A P . X X X V I I .

Q Via pertractavimus igitur hujus magisterii causarum sufficientiae experientias notas, secundum nostri propositi sermonis exigentiam; Restat nos ad complementum totius operis divini pervenire in capitulo uno: & in summam contrahere sermonis abbreviati in capitulis dispersum magisterium. Dicimus igitur: quoniam totius operis intentionis summa non est, nisi ut

si ut sumatur lapis , in capitulis notus . Deinde vero cum operis instantia assidue-
tur super illum opus sublimationis primi
gradus . Et per hoc mundatur à corrumpen-
te impuritate : & est scilicet sublimationis
perfectio , ut cum ea subtilietur lapis ; do-
nec in ultimam subtilitatis puritatem de-
veniat , & ultimo volatilis fiat . Ab hinc ve-
ro cum fixionis inodis figatur , donec in
ignis asperitate quiescat . Et hic secundi
præparationis gradus meta consistit . Sed &
tertio similiter lapis administratur gradu ;
qui in ultimo constat præparationis com-
plemento ; scilicet , ut jam fixum lapidem
cum inodis sublimationis volatilem facias ,
& volatilem fixum , & fixum solutum ; &
solutum iterato volatile , & iterato volatile
fixum ; quo usque fluat & alteret in com-
plemento solifico & lunifico certo . Ex rei-
teratione igitur præparationis hujus gra-
dus tertii in medicina , resultat multiplicatio-
nis , bonitatis , alterationis diversitas : ut
ex medicinis quædam sui septuplum , quæ-
dam vero decuplum , quædam vero centu-
plum , quædam vero millesimum , & quæ-
dam in infinitum solificum & verum per-
fectionis lunificum transmutet corpus .
Ab hinc igitur & ultimo tentetur , utrum
in perfectione consistat magisterium .

Quem

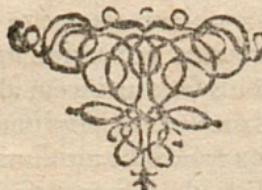
*Quem modum in arte tradenda ser-
vaverit autor.*

C A P. X X X V I I I.

Sed ne nos quidein mordeainur ab invi-
dis , dicimus quoniam non tradidimus
scientiam nostram sermonis continuatione,
sed eam sparsimus in diversis capitulis. Et
hoc ideo ; quoniam tam probus quam im-
probus si continuè suisset tradita, usurpa-
set eam indifferenter. Et eam similiter oc-
cultavimus , ubi magis aperte locuti fu-
imus : non tamen sub ænigmate , sed sub
plana sermonis serie artifice in alloquentes.
Et sermonis modo eam scripsimus , quem-
admodum ex solius Dei altissimi & benedi-
cti, sublimis & gloriosi concessione, nostræ
qui illam scripsimus menti recolligi acci-
dit, qui cui vult largitur & subtrahit. Non
desperet igitur doctrinæ filius: quoniam si
illam quæret , eam inveniet non doctrinæ,
sed proprii motus indagatione naturæ.
Quoniam qui per suæ industriæ bonitatem
quæret scientiam, inveniet : Qui vero per
librorum inspectionem quæsiverit, tardissi-
me ad hanc perveniet artem preciosissi-
mam. Nam nobis solis artem per nos so-
los investigatam edidimus , & non aliis :
verissimam tamen & omnino certam. So-
lum igitur prudentes ad artem allicuimus,
& per

214 LIB. SECUND. PARS PRIMA.

& per ingenia à nobis tradita , viam inve-
stigationis eisdem exposuimus. Non au-
tem eam inventam nisi solis nobis scripsi-
mus , sed & inventionis modum & modo-
rum ingenia. Per ea igitur quæ tradi-
mus, exerceat se bonæ mentis artifex : &
Dei donum altissimi se invenisse latabitur.
Ad cujus perquisitionem hæc dicta suffi-
cient.

G E